

Utorak, 1. novembar 2005.

Svedok Binazija Kolesar

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.15 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Molim vas da počete po svedokinju. Hvala. Dobar dan gospođo Kolesar. Ja moram da vas podsetim na svečanu izjavu koju ste dali početkom svoga svedočenja i moram da vam kažem da ona još uvek važi. Gospođo Tuma izvolite, imate reč.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽITELJKA TUMA

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Dobar dan. Mi ćemo da nastavimo tamo gde smo juče stali. Juče smo završili vaše svedočenje kada ste spominjali granatiranje zgrada bolnice i okolnih područja i to je stvorilo dosta teške okolnosti pod kojima su bili medicinsko osoblje i pacijenti, dok su radili i dok su bili u bolnici. Možete li da nam kažete sećate li se vi nekog konkretnog incidenta kada je konkretno bolnica bila gađana?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Da, bilo je više puta takvih incidenata. Ono što nas je, sve što bi bilo, što svi pamtimo, to je recimo avionski napadi na bolnicu i u jednom od napada na bolnicu je pala avionska bomba, procijenjuje se teška oko 250 koligrama koja nije, ona je prošla kroz sve etaže nove zgrade bolnice, pala je u suterenu, ali nije eksplodirala. Dakle, napravila je štetu, mi smo iza toga imali tu i vodu, sve skupa oborinsku i tako dalje, ali... recimo to je nešto čega se mi svi sjećamo. Osim toga bolnica je bila raketirana i to iz aviona i obilazeći te djelove videli smo da je jedna strana bolnice jako urušena, da je ona zapravo neprepoznatljiva. Praktički smo se u toku boravka tamo navikli na ta svakodnevna udaranja po bolnici, ali smo morali normalno raditi.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Kada se radi o ovom prvom incidentu koji ste spomenuli, o ovoj bombi od 250 kilograma, da li se možda sećate kada je to bilo?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa ja mislim da je to bilo 4. ili 5. oktobra, odnosno listopada kako bi mi rekli, 1991. godine.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Da li je bolnica uložila neke napore kako bi to granatiranje prestalo i ako jeste, kakve? Koje napore?
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Naša ravnateljica doktorica Bosanac neprekidno je slala apele, ja bih rekla proteste ili molbe da se prestane sa gađanjem bolnice, da se prestane rušiti bolnica, da i ono malo prostora što je ostalo sačuvamo za ranjenike koji pristižu. Dakako da to nije bilo normalni rad, ali barem da sačuvamo taj prostor, jer mi bi recimo smjestili u neki prostor ranjenike koji je sutradan granatiran i ponovo se premještaju ranjenici. Dakle, apeli su išli gotovo redovno, svaki dan. Doktoricini, upućeni prema raznim osobama.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Zna li kome su ti apeli konkretno bili slati?
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa baš ne mogu reći da znam točno na koje je adrese išlo, ali vjerojatno je išlo svakodnevno na više adresa. Doktorica Bosanac je o tome vodila računa i znala je kome to treba poslati.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: U redu, hvala vam gospođo Kolesar. Vi ste nam rekli s kakvim ste se velikim teškoćama suočili u bolnici u pogledu pružanja pomoći ranjenim osobama u toku ovoga razdoblja. Mi dakle govorimo o vremenu do negde dakle sredine meseca novembra. Recite nam, da li je bila neka evakuacija odnosno da li je bolnica mogla da zbrine sve ranjene osobe?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Bolnica je morala zbrinuti sve ranjene osobe, jer nije imala drugog izlaza. Zadnji veći konvoj, ja sam i juče spomenula, bio je 19. oktobra, a po nekoliko ranjenika moglo se odvesti, ja bih rekla u našu priručnu bolnicu u sklonište u Borovu Naselju, to je takođe bilo protuatomsko sklonište, ali i taj pute je bio onemogućen prekidom komunikacija između Borova Naselja i Vukovara. Dakle, negde 4. novembra mi smo zadnje, zadnju grupu ranjenika uspjeli prema "Borovo-komercu" i otada svi ranjenici koji su dolazili iz grada Vukovara mogli su biti smješteni samo kod nas i nigdje ih nismo mogli otpremiti.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam gospođo Kolesar. U pogledu ove evakuacije od 19. oktobra, molim vas recite nam ko je omogućio tu evakuaciju ili olakšao?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja pretpostavljam JNA, jer su vozila JNA odvozila i civile 19, a i 20. njihova vozila su odvozila naše ranjenike.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Dakle, govorimo o oktobru mesecu, konkretno o 19. oktobru. Je li bila neka druga organizacija?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: 19. oktobra konvoj je bio organizovan, organizirali su ga "Lječnici bez granica" (Medicines sans Frontieres). A oni su uspjeli doći, kakve su pregovore oni vršili sa JNA i kako je to njima omogućeno ja to ne znam, ali je činjenica da su došli i da je evakuirano preko 100 ranjenika, 112 ranjenika što nam je zapravo puno pomoglo.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Da li je bilo drugih takvih evakuacija koje su obavljene od 19. oktobra do sredine novembra?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Sada bih se vratila na mesto događaja, dakle u samu bolnicu. Recite nam molim vas da li je bolnica bila branjena?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne znam kako se bolnica može braniti. Ja moram to pitati, jer ne znam kako se bolnica može braniti. Bolnica nema, ima samo zdravstvene djelatnike i sve ostale djelatnike i ranjenike, ne znam ko bi nas mogao iz bolnice braniti koga napadati. Ja ne znam za tako nešto.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Da li je van bolnice bilo branitelja, oko bolnice?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja na to pitanje ne mogu odgovoriti, jer nisam napuštala prostor bolnice u tom periodu, recimo u periodu oktobar, novembar, pa ne mogu vam reći što se konkretno na ulici dogalo, da li je tamo bilo branitelja ili nije bilo branitelja, to ja ne mogu, ne mogu znati.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. A koliko je trajalo granatiranje grada Vukovara? Kada je pao Vukovar?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa mislimo da je ovaj dio u kome je bolnica, da je granatiranje praktički prestalo 17. Da li se to računa i kao pad Vukovara, vjerovatno da, barem za naš dio, vjerovatno je to 17. novembar.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: U redu, hvala. Sada bih s vama razgovarala šta se događalo konkretnih datuma ...

SUDIJA PARKER: Gospođo Tuma, ja bih hteo da vas prekinem na trenutak. Hteo bih da se razjasni nešto u transkriptu šta meni nije sasvim jasno. Mi smo naime čuli u iskazu gospođe Kolesar za dva trenutka kada su ranjenici bili evakuisani. Jedan 19. oktobra, a sledeći 19. i 20. novembra. Evakuacija možda baš nije reč koju ste vi izgovorili za 19. i 20. novembar, ali 19. oktobra, dakle da li je tada JNA prebacila ranjenike ili su to učinili "Lekari bez granica"?

SVEDOKINJA KOLESAR: Evakuaciju je odradila organizacija "Lječnici bez granica", ali pretpostavljam da su oni morali dogovoriti put prolaza okruženja sa JNA, jer drukčije ne bi mogli ući u Vukovar. Dakle, organizacija je bila "Lječnici bez granica", a kako je organiziran prolaz to ja samo mogu nagađati, ne znam to.

SUDIJA PARKER: Najlepše vam hvala. U stvari žao mi je što smo prekinuli gospođu Tumu.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: U redu je časni Sude. Dakle, ja bih se sada vratila na ono o čemu smo malopre pričali, dakle o konkretnim datumima. Počela bih sa danom 17. novembar 1991. godine. Sećate li se šta se toga dana događalo? U bolnici.
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa najviše se sjećam po tome što nije bilo napada na bolnicu. Što je zapravo bila tišina na koju svih ovih dana nismo navikli. U bolnici se posao redovno odvijao, ništa se posebno nije događalo i nije bilo čak ni priliva novih ranjenika. Dakle, bio je mir što se tiče pucnjave, a i nije bilo novih, novopridošlih ranjenika.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Da li su u bolnicu toga dana dolazili neki drugi ljudi?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja ih nisam primjetila. Nisam nikoga vidjela ko nije pripadao bolničkom osoblju.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: A civili, jesu li oni dolazili u bolnicu? Toga dana.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Civili su, čim je bilo malo mira, čim se nije tako pucalo u bolnicu je dolazilo u grupama strahovito puno civila iz samog centra grada, iz svih skloništa koje su bila u užem centru grada. Dakle, i u užem centru grada je postojalo protuatomsko sklonište i skloništa u podrumima iz privatnih kuća i većih stambenih zgrada i ljudi su verovatno mislili da je bolnica nekakva oaza mira i spas i dolazili su, masovno su pristizali u bolnicu. Ja bih rekla dolazak njihov se nije mogao spriječiti, niti njihov ulazak u bolnicu. Oni nisu ometali ranjenike nego su naprosto zauzeli katove bolnice odnosno hodnike na svim katovima iznad suterena. Po mojoj osobnoj procijeni ja mislim da je bilo i do 1.000 ljudi, možda je bilo manje, možda više, ja to ne mogu ocijeniti, ali svakako bilo je starhovito puno ljudi. Djece koja su dolazila sa svojim nekakvim vrećicama, izbezumljeni i tako dalje. Tu su sad vjerovatno našli neki mir i neki spas.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospođu Kolesar, vi ste upravo spomenuli da je tamo bilo dece s vrećama. Da li je bilo još drugih ljudi, odnosno da li možete da nam kažete neki drugi primer u vezi s tih 1.000 ljudi koji su stigli u bolnicu toga dana? Kakvi su to ljudi bili?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: To su bili ljudi koji su zadnja tri mjeseca odnosno 80 i nešto dana proveli zapravo živjeći u podrumu. Po meni oni su izgledali iscrpljeno, zastrašeno, moram reći da su vjerovatno bili i gladni i žedni i da su rezerve s kojima su oni preživljavali bile minimalne, e sad možda su čak i očekivali da je bolnica pravo mjesto gdje bi se mogli okrijepiti ili nešto pojesti, no bolnica je bila u istoj situaciji kao i oni. Znači bili su evo, ljudi, moglo bi se reći, ne znam kako, kako opisati

čovjeka koji, ženu ili dijete koje je negde provjelo mimo normalnog života 80 i nešto dana. Eto tako su ti ljudi izgledali.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Sada ćemo da pređemo na sledeći dan odnosno 18. novembar. Možete li vi da nam na osnovu sećanja kažete šta se toga dana događalo? Možemo da počnemo s jutarnjim časovima. Dakle, možete li nam kažete šta se, da li se išta događalo u jutarnjim časovima 18. novembra?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa ništa posebno se nije događalo u bolnici, osim što je bio zadatak, možemo reći što smo dobili zadatak s obzirom na pripremu evakuacije ranjenika koja je trebalo biti 19. novembra da se napiše lista ranjenika. Po meni ta lista je zapravo bila potrebna radi osiguranja prevoza, da se može dogovoriti prijevoz, znači za koliko ranjenika treba pripremiti bolnička kola gdje oni mogu ležati, koliko ranjenika može ići u nekim drugim prevoznim sredstvima, mogu sjediti i tako dalje. Dakle, to je bio naš zadatak 18. Na tome su uglavnom radili lječnici, jer niko dugi ne može donijeti ocjenu šta je bolesniku potrebno, je li? Kako on može biti transportiran. Osim toga, osim toga osoblje bolnice također je moralo biti popisano, opet da se vidi koliko je prevoznih sredstava potrebno odnosno uz to je bila i jedna odredba gdje ko želi ići. Neko želi ići u Hrvatsku, neko želi ići u Srbiju. Otprilike tako su popisi bili sačinjeni.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Ja neću početi s popisom o kome ste govorili, ali nekoliko reči o tom popisu ranjenih i bolesnih. Ko je sastavio taj popis i da li je neko dao nalog da se to uradi?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Vjerovatno je naša ravnateljica dala nalog lječnicima da to moraju uraditi, da to moraju napraviti da bi opet ona mogla reći šta treba ta potrebe evakuacije. Jer bez takvog popisa ona nije mogla reći trebam 10 bolničkih kola ili ne znam, 10 autobusa. Morala je znači na temelju nečega reći imamo ranjenika toliko i toliko, molimo prijevoz za toliko i toliko ljudi.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Možete li da nam kažete, gospođo Kolesar, kako ste to uradili, kakve su korake preduzeli zdravstveni radnici da bi napravili taj popis? Da li je neko konkretan od ljudi koji su radili u bolnici u tome učestvovao? Možete li da nam objasnite proceduru, naime kako je to urađeno?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja se mogu prisjetiti recimo da je taj popis naš doktor Matoš, doktor Tomić, vjerovatno je još neko bio uključen, ne bih mogla reći točno ko, vjerovatno je to moralo raditi više lječnika, ali sada da ja, ne mogu se sjetiti imena ko je još radio, a osim toga oni su morali vidjeti ranjenika i morali su vidjeti njegove nalaze da bi mogli osijeniti šta je njemu potrebno. Znači nije mogao napisati iz nekakve knjige ili iz nečega nego je morao obići, dakle to je bila jedna procedura dakle to se nije moglo odraditi u roku od pola sata. Znači on je morao vidjeti ranjenika, ispitati ga da li može sjediti ili ležati, vidjeti i da on ocijeni šta je njemu

potrebno i tek tada ga staviti na popis ovakav ili onakav, za sjedenje, za ležanje i tako dalje.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospođo Kolesar, jeste li vi učestvovali na bilo koji način u izradi tog popisa?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Samo u tehničkom dijelu, odnosno kad je taj popis napravljen službenica Kirurškog odijela i ja smo, ali ipak samo djelimično, jer nije bilo više vremena, službenica je prepisala to na pisaću mašinu, ja sam joj u tome pomagala, odnosno diktirala i tako dalje. Dakle, iz rukopisa lječnika to se pretvorilo u jedan popis ispisan mašinom. Osobno ja nisam nikom taj popis predavala niti mi je to bila dužnost. To je vjerovatno učinila naša službenica. Moje je bilo samo pripomoći da to ide što brže.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Sećete li se koliko je imena bilo na tom popisu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne mogu se setiti, ali ranjenika je bilo sigurno blizu 400. Sad ko je bio na kom popisu to stvarno se ne mogu sjetiti.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Broj od 400 ranjenih, šta time hoćete da kažete gospođo Kolesar? Možete li da nam objasnite?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: U 400, ja bih rekla ranjenih i bolesnih ljudi spadale su sve osobe koje su iziskivale zdravstvenu pomoć ili kao ranjeni ili kao bolesni. Znači među tih 400 ljudi bilo je novorođene djece, roditelja, osoba trudnica koje su održavale trudnoću, internističkih bolesnika, psihijatrijskih bolesnika i ranjenika.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Da li je taj popis nekome predat? Nekoj konkretnoj osobi, imate li o tome nekih saznanja?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pretpostavljam da je naša službenica na traženje ravnateljice to predala njoj, jer je ravnateljica i tražila popis, pa pretpostavljam da je predano njoj.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: A posle toga, koja je bila svrha popisa?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Vjerovatno traženje prijevoza. Drugi nikakvi cilj taj popis nije imao. Nije imao čemu služiti osim da se organizira evakuacija.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: A ko je trebalo da organizuje tu evakuaciju?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Opet doktorica Bosanac, u pregovorima vjerovatno sa JNA, jer s kim bi drugim mogla pregovarati sada više? Ako je grad bio okupiran i ako je okupaciju izvršila JNA, ja ne znam s kim bi ona mogla još osim s njima vršiti pregovore. Dakle, pregovori kako su vršeni i sve ostalo, meni su apsolutno nepoznati. Ja nisam imala nikakvi utjecaj na to niti bilo kakvu ulogu u tome.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: A Međunarodni crveni krst (ICRC, International Committee of the Red Cross)? Da li su oni učestvovali u tom procesu na neki način?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Rečeno nam je da će zapravo u evakuaciji učestvovati i Međunarodni crveni križ. Mi ga zapravo do 19. nismo vidjeli, ja ni dalje nisam znala koja bi uloga Crvenog križa, jer se niko osim jedne gospođe koja je donijela kutiju s lijekovima... Barem ja nikoga drugog nisam vidjela. Donijela je kutiju s lijekovima s tim da bi ti lijekovi pomogli ranjenicima u evakuaciji.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Je li to bilo, izvinjavam se ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: I tu kutiju s lijekovima koju mi je predala ta gospođa ja sam po jednom radniku poslala u našu ljekarnu.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Vratću se na 18., dakle još uvek govorimo o 18. gospođu Kolesar. Tokom toga dana, 18. kada je našravljen taj spisak, da li je bilo vojnih lica u bolnici?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Osobno mislim, zapravo sam u jednoj dilemi, osobno mislim da su neki od njih već ušli 18, ali vjerovatno, s obzirom da je dogovoreno da niko ne ulazi, najvjerovatnije je da su svi oni koje sam ja vidjela ušli 19. u bolnicu.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Čega se danas sećate gospođu Kolesar u vezi sa 18, dakle u vezi sa tim danom o kojem ste govorili kada je sastavljen spisak? Da li se sećate bilo čega od toga dana i da li se sećate da li je vojska na neki način bila prisutna u bolnici, onoliko koliko ste vi lično mogli da vidite?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: U bolnici nije bilo vojske, možda je bilo oko bolnice, ali savjet je bio da ne napuštamo zgradu bolnice i da ne izlazimo. Dakle, ja nisam mogla vidjeti da li je na dvorištu bolnice bilo vojske. U svakom slučaju u prostoru bolnice nije se moglo primjetiti vojna lica. I 18. zapravo mi smo ranjenike morali pripremiti za evakuaciju koja je bila dogovorena 19. Znači morali su biti svi previjeni, svi opskrbljeni sa potrebnim, da su previjeni da treba da dobiju potrebnu dokumentaciju koju drže uz sebe, kad bi otišli u neko drugo mjesto da se zna o čemu se radi. Znači da tamo gdje bude evakuiran i primljen, mora se znati ko je on i šta se događa s njim šta se s njim dogodilo. Dakle, i ta dokumentacija je morala biti spremna i biti kod bolesnika.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođu Kolesar. Sve se to desilo pre mnogo godina, 1991. godine. Postaviću vam pitanje o sinu doktora Ivankovića. Da li možete da nam kažete nešto u vezi sa njim? Tokom tih dana?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Sin doktora Ivankovića je došao u bolnicu, moje sećanje je sada tu, ja mogu i pogriješiti, to može biti 18. ili 19. Njegova oba roditelja su radila u bolnici i on je dašao posjetiti svoje roditelje. Ja osobno sam ga

vidjela samoga u razgovoru sa majkom. Ne mogu sa sigurnošću tvrditi da li je to bio 18. ili 19. Oko njega drugih vojnika nije bilo. U tom trenutku kad je bio u posjeti majci.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Kako je bila obučena ta osoba prilikom posete bolnici?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Goran je bio obučen u maskirnu uniformu, drugih oznaka, na glavi nije imao kapu, ja osobno nijesam vidjela. Dakle, sjedio je u maskirnoj uniformi u prostoriji u kojoj mu je omogućen razgovor sa mamom.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospođo Kolesar, kada ste rekli Goran, je li to ime sina doktora Ivankovića?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala. Gospođo Kolesar, takođe kad ste pomenuli maskirnu uniformu, da li ste na osnovu toga mogli da zaključite kojoj je vojsci on pripadao na osnovi te maskirne uniforme?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: To je meni potpuno nepoznato, a bliža obilježja koja bih eventualno pročitala, nisam vidjela.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Da li biste hteli još nešto da dodate u pogledu toga šta se desilo 18. novembra gospođo Kolesar? Ako se sećate.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Mislim da po mom sjećanju nije bilo, niti nekih incidenata, bili smo u iščekivanju sledećega dana da se dogodi evakuacija, da naši ranjenici izađu iz jedne vrlo mučne i teške situacije i da se konačno dogodi taj dan da oni napuste taj neadekvatni prostor.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Da li vam je toga dana rečeno da bi trebalo da učestvuje Međunarodni crveni krst na bilo koji način u evakuaciji koja je trebalo da se održi sutadan?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Rečeno je da Crveni križ svakako, zapravo je naša na neki način zaštita. Da Crveni križ će biti prisutan kod evakuacije i da će oni zapravo voditi brigu o tome kako se evakuacija organizira, odnosno provodi.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: A Evropska posmatračka misija (ECMM, European Community Monitoring Mission), da li su oni učestvovali na neki način?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Oni su možda učestvovali, ali niko od nas, barem koji smo bili unutar zgrade bolnice ih nije imao prilike vidjeti. Mislim da ni jedna osoba ne može kazati: "E vidjeli smo misiju Evropske zajednice", il' ne znam kako se već zvala. Opet može se dogoditi da su oni bili u krugu, u dvorištu bolnice, ali mi ih nismo vidjeli.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Htela bih sada da pređemo na 19. novembar i da govorimo konkretno o tom danu. Šta se dešavalo 19? Dakle, 18. ste se pripremili za evakuaciju, a šta se desilo 19?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: 19. je zapravo bio jedno veliko razočarenje, jer se evakuacija odgodila. Dakle, ono da ćemo izaći iz tog pakla, da ćemo negdje otići, zapravo nije bilo moguće. Evakuacija se iz meni nepoznatih razloga odgodila, a morali smo onda opet pristupiti radu oko ranjenika da ih opet odnjegujemo, da ih previjemo, da dobiju terapiju, da ne budu gladni, žedni i tako dalje. 19. popodne sam vidjela u bolnicu je ušao naš vratar, Bogdan Kuzmić koji je došao po jednu medicinsku sestru koja nije znala za svoje roditelje sva ta tri mjeseca, jer su oni bili u djelu grada koje odavno zauzet od JNA i rekao je da će doći za sat vremena po nju i on je nju odveo. Također je 19. počela evakuacija civila koji su ušli u bolnicu iz skloništa. Evakuirani su zapravo svi civili koji su ušli 17. u bolnicu. Njihovu evakuaciju je verovatno isto tako organizirala JNA, a i oni su imali opet svoje popise koje je odradila djelatnica Crvenog križa grada Vukovara, Željka Zgonjanin. Ko je njoj dao nalog da ona popiše te civile i zašto ih je popisivala ja o tome ne bi mogla ništa reći. Njoj je samo omogućen prostor u našoj Kirurškoj ambulanti gdje je ona te popise dovršavala i iskontrolirala i tako dalje. Mi nikavu zadaću u tome nismo imali, niti je bilo ko od nas trebao bilo što u tom smislu odraditi.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospođo Kolesar, kažete da od vas niko nije učestvovao u tome. Šta hoćete time da kažete? Govorite o evakuaciji civila.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Oko tih civila nismo bili angažirani. Naprosto to nije trebalo. Civili su bili pokretni, kako su ušli iz bolnice tako su i izašli, ušli su u kamione koji su došli po njih i bili su odveženi, osobno ne znam gdje. Ali činjenica je da su napustili bolnicu.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Kada je to bilo, u koje doba dana 19?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Meni se čini da je to počelo, ja opet neću tvrditi sa sigurnošću, meni se čini da je to počelo u popodnevnim satima i da je to trajalo do, s obzirom da je novembar mjesec i da je vrlo rano mrak, meni se čini da je to već možda i bio mračak, pa mi se čini čak da je evakuacija išla u noć, ali to je moja osobna impresija. U svakom slučaju do kraja dana svi oni su bili odveženi iz bolnice. Zatim 19. se vratio Bogdan Kuzmanović, poslije podne, odveo je tu sestru kod svojih roditelja i moja saznanja su da se vratio ponovo u bolnicu i da je odveo još tri osobe. Tri naša djelatnika. Osobno nisam vidjela odvođenje, ali po priči osoba koje su odvedene, a s kojima sam se kasnije sreća je to tako.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospođo Kolesar, rekli ste da su se ljudi masovno razočarali što nije bilo evakuacije 19. novembra ranjenih i bolesnih. Da li ste vi ili osoblje, da li ste bili informisani o razlogu za to?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne. Ne, mi znamo samo da odgoda evakuacije, da će se verovatno dogoditi 20, ali niko nam nije dao nikakvo objašnjenje o čemu se radi. Mogli smo pretpostavljati da nisu osigurana vozila ili bilo šta drugo, ali to je bila samo pretpostavka, mi konkretno nismo znali, barem ja osobno nisam znala o čemu se radi. Samo da se radi o odgodi i da se posao nastavlja dalje i čeka se.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: A da li ste nešto znali 19. o tome ko bi trebalo da sprovede evakuaciju ranjenih i bolesnih iz bolnice?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Znali smo da će to biti u organizaciji JNA uz pratnju Crvenog križa. Uz eto, kontrolu Crvenog križa. Tako nam je rečeno i dan prije, jer smo očekivali evakuaciju 19, pa smo takvu informaciju dobili.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Takođe 19. rekli ste da su evakuisani brojni civili iz bolnice i da je to trajalo do kasno uveče. Da li ste videli prisustvo vojske u bolnici? Toga dana, 19. novembra?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Osim pojedinačnih ulazaka tog Kuzmića, ja osobno... Možda je neko još bio negde, ali ja osobno nisam vidjela. Ja ne mogu reći o tome ništa. Ja nisam osim Kuzmića nikoga srela.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE : Hvala vam, gospođo Kolesar. Sada bih da pređemo na sledeći dan, dakle 20. novembar. A pre nego što postavim konkretna pitanja gospođo Kolesar molila bih da ponovo pogledate skicu koju ste napravili s vaše desne strane i htela bih da Pretresno veće i strane pogledaju ovaj dokument koji smo imali juče i to je broj ERN 04639058. U redu, samo trenutak gospođo Kolesar, molim vas. Tokom noći 19. na 20. novembar, gde ste spavali?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne bih to nazvala spavanjem, ali odmarala sam ili prostoriji koja se zove, u bolnici se ona tako zove nečisto, u prizemlju na Internom odjelu. Dakle, to je prostorija koja je služila ovako što pričam, nečisto, nije imala više stakla, bilo je hladno, ali mogli smo skloniti glavu, mogli smo eventualno prileći na nekave kutije i moj suprug, ja i još jedan bračni par smo tu proveli noć. Prije nego sam napustila prostor odnosno naše radilište, ja sam se morala javiti gdje sam u slučaju prijema novih ranjenika ili nešto, morala sam se javiti dežurnom anesteziologu da u slučaju smještaja ranjenika zna me naći i zna gdje će biti eventualno neki ranjenik smješten. Dakle, noć sam provela u prostoriji nečisto, u prizemlju.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: A ujutro gospođo Kolesar, šta se ujutru desilo? Ići ćemo korak po korak, šta se desilo ujutro 20?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: To jutro, teško je ocijeniti koji je to sat s obzirom da je bilo još mračno, mračak, moglo je biti blizu 7.00, po mene je došao doktor Kušt da moram sići u našu Kiruršku ambulantu. Zajedno s njim otišla sam do ambulante, vrata gipsaonice koje se nalaze u Kirurškoj ambulanti, evo, označavam je ...

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospođo Kolesar, da li biste mogli da pokažete odnosno da obeležite na skici gde se nalazila ta prostorija?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Jednom točkom.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: U redu, molim vas možete li da stavite jedan broj da je obeležite? Broj 1.

SUDIJA PARKER: Gospođo Tuma, imam međutim utisak da su obeleženi mnogi položaji, ništa nije obeleženo brojevima tako da je možda dobar trenutak sada da se stave brojevi na ta mesta.

TUŽITELJKA TUMA: Možemo to da učinimo.

SUDIJA PARKER: Gospođo Kolesar, brojem 1 ste obeležili mesto koje ste upravo označili. Da li biste mogli da stavite broj 2 i da zaokružite to mesto da biste označili novu zgradu, glavnu novu zgradu bolnice.

SVEDOKINJA KOLESAR: Označeno.

SUDIJA PARKER: Da li biste hteli da stavite krug oko broja 2? Da ga zaokružite. A možete li da označite brojem 3 staru zgradu? I zaokružite broj 3, molim vas. Možete li da obeležite brojem 4 atomsko sklonište? I zaokružite taj broj. Zatim brojem 5, ako biste obeležili podzemni hodnik. Hvala. Broj 6 dvorište bolnice. Broj 7 glavni ulaz u bolnicu. Hvala. Broj 8, drugi ulaz koji ste pomenuli, sa puta. Broj 9, Hiruršku kliniku i brojem 10, odnosno dva broja 10 i svaki od njih treba da obeleži mesta gde su na platnima postojali znaci Crvenog krsta. Izvinite, broj 10.

SVEDOKINJA KOLESAR: Samo malo. Ja obeležavam sa brojem 6. Također dvorište iza zgrade, dakle imali smo dvorište u krugu zgrade i iza zgrade pa ga obilježavam 66. Znači dvorište u krugu zgrade i dvorište iza zgrade bolnice.

SUDIJA PARKER: Hvala, dakle to su dvorišta.

SVEDOKINJA KOLESAR: Tako je.

SUDIJA PARKER: Hvala. Ako se dobro sećam gospođo Tuma, to su glavna mesta koja je svedokinja juče pomenula i obeležila.

TUŽITELJKA TUMA: Jeste tako je.

SUDIJA PARKER: Mislio sam da je korisno ako se to sada identifikuje.

TUŽITELJKA TUMA: Tačno. Hvala.

SUDIJA PARKER: Dakle, sada ste postavili pitanje o ulazu u Hirurško odeljenje i nastavite odatle.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala. Gospođo Kolesar, vi ste upravo obeležili tu prostoriju. Šta se tada desilo? Dakle, vraćamo se na jutro 20. novembra.
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Dakle, sa doktorom Kuštom ušla sam u prostoriju koja služi kao gipsaonica, u vreme rata služila je kao operacijska sala. U prostoriji sam zatekla doktora Ivankovića i dvije osobe u uniformi JNA. Jedan je bila u maskirnoj uniformi, a druga po meni u uniformi koju poznam, klasičnoj uniformi JNA. Doktor Ivanković je rekao da je osoba u uniformi JNA, klasičnoj uniformi lječnik taj i taj koji želi pregledati određeni broj ranjenika. Popis je imao kod sebe i mi smo krenuli. Dakle, prvi na listi na tom popisu bila je osoba, suprug naše medicinske sestre, no naravno da ja nisam mogla znati gdje leži iako je to možda bio cilj doktora Ivankovića s obzirom da sam znala gdje leže ranjenici da bi ja to znala odmah, ja sam morala pitati usput medicinske sestre koje su radile na različitim punktovima u različitim prostorijama gdje je ta osoba i oni su mi rekli ta osoba je tamo i tamo i mi smo znači prošli kroz hodnik Kirurške ambulante, Ginekološke poliklinike, kroz podhodnik i došli smo do stare bolnice i u jednoj od prostorija bila je ta osoba. Pozvan je da vidimo o čemu se radi ...

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospođo Kolesar ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Slušam. Pozvan je da vidimo o čemu se radi ...

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Izvinite što vas prekidam ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Jedna lječnica koja je brinula o njemu prikazala je doktoru da on ima ranjeno oko i imao je zavoj na ruci, zavoj je doktor tražio da se skine, pogledao je ranu i mi smo nastavili dalji pregled ranjenika. Dakle, sledeći na popisu opet smo pitali gdje je. Neke od tih ljudi na popisu smo našli, on ih je pregledao, neke nismo našli, ali on nije niti insistirao da baš svi ranjenici koje je on imao na popisu budu pregledani. I mi smo se nakon tog njegovog pregleda vratili u prostoriju koja se zove gipsaonica.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Možemo ovde da se zaustavimo gospođo Kolesar. Hvala vam, gospođo Kolesar. Sada ću da se vratim na neka pitanja u vezi sa tim delom dana, dakle jutarnjim časovima 20. novembra. Rekli ste da u prostoriji o kojoj ste govorili je bila jedna osoba koja je imala spisak, je l' tako bilo?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Rečeno je da je to lječnik.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: A kakav je to bio spisak?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: To nije bio popis ranjenika koji smo mi radili. To je bio jedan mali popis koji je verovatno iz našeg popisa izvađen ili na drugi način napravljen, meni apsolutno nepoznato kako. Jer ja ne znam popis koji je lječnik imao u ruci, ko je to odradio. To vam ne mogu reći. Samo činjenica je da je on tražio da vidi određeni broj ranjenika. Po kojoj je to osnovi bilo, kako su bili preveženi, da pregleda njihovu dokumentaciju ili bilo šta drugo, ja ne znam cilj tog pregleda. Ali činjenica je da je tražio da pregleda određeni broj ranjenika, no međutim nije insistirao na kompletnom broju i da idemo od prvoga do zadnjega, bio je zadovoljan sa onim brojem koji je pregledao. Preglesi su vrlo brzo urađeni, s nama u našoj pratnji nas je pratio naoružani vojnik. I vrlo brzo smo se vratili u prostor gipsaonice. Dakle, prošli smo praktički kroz cijeli prostor gde su ležali ranjenici.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospođo Kolesar, kada kažete, sada se vraćam na ono šta se desilo ujutro, pregled pacijanata, koliko dugo je lekar pregledao ljude čija su imena bila na tom popisu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne znam da je možda prošlo 15 do 20 minuta, teško je reći. Onoliko koliko je trebalo da odemo do kraja podhodnika i da se usput pronalazimo one ranjenike koji su bili na popisu, da ih pregleda, otkrijemo, pokrijemo, on pregleda ranu i idemo dalje. Dakle, nije bio veliki broj ranjenika za pogledati i to je trajalo dosta kratko.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Da li ste videli nekog iz Međunarodnog crvenog krsta ili Evropske posmatračke misije u bolnici toga jutra?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne, nikoga.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Jeste li videli gospođu Bosanac, doktorku Bosanac, u to vreme, toga jutra?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: U to vrijeme, kad se to, taj pregledi radili, nisam vidjela. Iza ovoga kad sam se vratila u gipsaonicu, već je bio izdan nalog da se zdravstveno osoblje, zdravstveni djelatnici skupe, da svi iz svih prostora gdje borave skupe u gipsaonicu, a da svi muškarci i ranjenici koji mogu hodati, napuštaju prostor i izlaze prema dvorištu. Dakle, dok smo se mi vratili tu, izdan je drugi nalog koji je evo sljedio i sada se polako skupljalo u gipsaonicu zdravstveno osoblje, polako govorim zato što to nije bilo, moglo se javiti, neki su na katovima spavali, neki su bili u nekim drugim prostorijama. Dakle, morala je vjest doći do njih da bi oni došli do gipsaonice, a isto tako pokretni ranjenici, ranjenici koji su mogli hodati, govorim o muškarcima i muškarci koji su se zatekli u bolnici u bilo kojoj svrsi su napuštali zgradu bolnice.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: U redu gospođo Kolesar, tu sada možemo da se zaustavimo ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: U međuvremenu, ja sam... Jedan lječnik koji je ovaj, želio ići u Beograd, tvrdio je da nije znao da se radi o popisu lječnika

odnosno popisu osoblja koje želi ići ovamo ili onamo. Dakle, ja sam znala da je taj popis u prostoriji gdje boravi doktorica Bosanac i ovaj, ušla sam u taj prostor, tamo je sjedila doktorica Bosanac, uz nju je sjedio naš povernik Vlade, Mladen Vidić Bili i uz njih je bila osoba u uniformi sa puškom ili nečim. Ja sam se obratila doktorici da tražim taj popis i znala sam da stoji na radijatoru, ona je dozvolila da ja to uzmem da bi lječniku mogla pokazati o čemu se radi, je l'. To je zapravo prvi i zadnji put toga dana da sam ja videla doktoricu Bosanac. Šta je s njom kasnije bilo to ne znam, niti je ona s nama izašla. Ni na dvorište niti dalje u autobus i tako dalje. To je zadnji susret u tom danu kad sam je vidjela.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam gospođo Kolesar. Sada bih se vratila na ono šta se događalo. Rekli ste da ste se vratili u tu gipsaonicu posle razgovora o pacijentima, posle pregleda pacijenata. Ko je tada bio u toj prostoriji kada ste se vi u nju vratili?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: U prostoriji je bio opet, osoba u maskirnoj uniformi i bio je doktor koji je samnom pregledavao, naši lječnici. Neki od naših lječnika su poznavali doktora, ja sam kasnije saznala njegovo ime i prezime, iz knjige doktora Njavre, da se on zove Marko Ivezić i neki od lječnika su ga poznavali, da li sa fakulteta ili negde dalje ne znam i s njim su razgovarali i sada jednostavno pristizalo je sve više svijeta i tu smo se skupljali kako nam je rečeno i čekali da nam se nešto kaže, da svi dođemo, pa da čujemo kada će biti evakuacija i šta će biti. Dakle, kad smo pretpostavlja se bili svi unutra, zdravstveni radnici, a ti znači i muški i ženski, obratio nam se doktor Ivezić i rekao da doktorica Bosanac sada više nije ravnatelj i da on sada zapravo je zapovjedna osoba za bolnicu. Zatim nam se obratila osoba koja je rekla, sad ja ne znam, major, major Šljivančanin, ne znam mu čin, ne mogu reći to, ali obratio se gospodin Veselim Šljivančanin i održao nam je, pa recimo jedan govor. Ne znam da li je potrebno sadržaj tog govora koji se ja sećam pričati, ali mislim da nije, ja osobno, je l'?

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospođo Kolesar, ja bih sada morala da vas prekinem. Mi sada, odnosno vi govorite o onome šta se događalo u gipsaonici, dakle najpre ste otišli napolje da pregledate ranjenike zajedno sa ovim lekares. Dakle, ranjenike sa popisa i onda ste se vratili u gipsaonu. Dakle, u gipsaoni je bilo zdravstveno osoblje, a je li tada tamo bio i Šljivančanin?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa verovatno je, nisam vidjela ulazak drugih vojnika osim osobe u maskirnoj uniformi koji je rekao da je on Veselin Šljivančanin i rekao nam je da je evakuacija ranjenika već počela, da ćemo mi pričekati autobuse i eto, drugo ništa. Dakle, jedan govor koji je trajao, ne mogu ja reći koliko je trajao, ne mogu se sjetiti vremenski koliko je trajao.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Je li Šljivančanin izdao kakve zapovesti ili upustva u toj prostoriji?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Nikave posebne upute nismo dobili osim da moramo čekati dok svi muškarci, zapravo su dok smo mi bili u gipsaonici praktički napustili bolnicu. Znači mi smo sada mogli, mi smo bili, rečeno nam je da možemo pokupiti svoje stvari i da možemo ići u dvorište čekati autobuse.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Sve šta vi tu kažete gospođu Kolesar je da su i ranjenici trebali da odu iz bolnice. Recite nam ko je to rekao i kada?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ako se odnosi na ranjenike koji su mogli hodati, osobno ne znam ko je izdao nalog samo znam da je rečeno, pokretni ranjenici neka izađu na dvorište i svi muškarci neka izađu na dvorište. Ranjenici koji su ležali i dalje su ostali na svojim krevetima u očekivanju evakuacije.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Dakle, svi ranjenici koji su mogli hodati i svi muškarci su trebali da izađu iz bolnice, je l' tako?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Tako je. Ne samo da su trebali nego su i otišli. Izašli su. Svi muškarci su jednostavno napustili, naravno to nije prepušteno volji muškaraca. Dakle, mi smo dali jednog medicinskog tehničara koji je znao prostor bolnice, jer to se tražilo od... da damo osobu koja pozna prostor, pa da sa vojnicima obiđe, da ne bi neko ostao na nekom katu ili da se nije zadržao u nekom prostoru i tako dalje. Dakle, bolnica je bila pregledana.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Jeste li to videli gospođu Kolesar, naime da su svi muškarci koji su mogli da hodaju, dakle svi ranjenici koji su mogli da hodaju, svi muškarci su zapravo izašli iz bolnice napolje?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne mogu rjeći da sam vidjela sve muškarce, ali dio muškaraca je prolazio dok smo se mi pripremali za ulazak i gipsaonicu, je prolazio pored nas, izlazio je na ovaj naš hitni ulaz, izlazio je u dvorište, ne znam kuda i gdje su odveženi niti kako. Dakle, tek nešto ...

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Molim vas pokažite nam na ovoj skici gospođu Kolesar ovo o čemu ste upravo govorili. Dakle, o nekim muškarcima i o ranjenicima.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Iz svih prostora bolnice, govorim o podrumu stare bolnice, govorim o podhodniku, protuatomskom skloništu, svim prostorima koji su u novoj bolnici korišćeni za bolesničke sobe su izlazili ranjenici koji su su mogli hodati i muškarci i izlazili su van na naš hitni ulaz, oni su doduše imali još jedan izlaz, ne znam da li su ga koristili, kroz Ginekološku ambulantu, ali je većina izašla na kirurški ulaz. Dok smo se tu skupljali i mi smo mogli vidjeti da jedna grupa stoji jedan po jedan uz i izlazi prema ulici odnosno cesti označenoj brojem 8.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Ta grupa ljudi gospođu Kolesar, od koga se ona zapravo sastojala?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ona se sastojala od recimo naših djelatnika, naših muževa koji su bili u bolnici, radne grupe i tako dalje.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Kojeg pola su bili ljudi koji su bili u toj grupi?
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Muškarci.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Šta se dogodilo posle toga?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Posle toga nam je rečeno da se mi sada možemo spremati za put, među nama zdravstvenim djelatnicima su, rekala sam već, bili zdravstveni djelatnici muškog i ženskog spola i mi smo se polako spremali za izlazak iz kruga bolnice. Prvi, moj prvi susret kada sam izašla iz kruga bolnice bio je da sam pred Kirurškom ambulantom vidjela ostatak osoblje, dakle tehničkog osoblja i administracije, ali samo žene sa njihovom djecom. One su tu stajale i u stvari takođe čekale evakuaciju.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospođo Kolesar, gde su onda bili muškarci? Jeste li ih vi tada videli u tom konkretnom trenutku kada ste videli žene i decu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Tada više tih muškaraca nije bilo, ali je moram se vratiti malo unazad, prije toga je jedna od naših medicinskih sestara vidjela, jer je verovatno najkasnije došla, vidjela je između ostalog da je njen muž napušta bolnicu i da isto stoji u tom redu gdje su stajali i ostali i dok smo bili u gipsaonici one je, rekao je gospodin Šljivančanin da možemo sada ići, ona je pitala gdje su naši muževi? Gospodin Šljivačanin je rekao da napravimo popis što je učinila jedna sruha sestra, predala mu je listu u ruke i mi smo tada mogli napustiti gipsaonicu. Nismo znali gdje su nam muževi, nismo znali zašto pišemo taj popis, ali popis je napisan i predan je gospodinu Šljivančaninu. Izašli smo kad smo uzeli svoje stvari i kad smo izašli van onda smo videli te ostale djelatnice i svi smo išli prema dvorištu odnosno u oznaci broj 6 pred Hitnom službom. Pred Hitnu službu, tu nas je bilo puno, jako puno nas je tu bilo, ja ne mogu ocijeniti broj i rečeno nam je da čekamo autobuse koji će nas odvesti na odredišta.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: U redu, gospođo Kolesar. Sa ovom temom možemo na trenutak da završimo. Vi ste rekli da je tamo bila jedna medicinska sestra. Da li se možda sećate kako se ona zvala? Čiji je muž bio ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Koja je zapravo primjetila da oni negdje odlaze je bila Marica Bučko. To je bila naša dugogodišnja medicinska sestra i njen suprug je eto, ja bih rekla kao većina naših muževa bio u bolnici.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Šta je ona radila? Šta je uradila?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Šta je ona?

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Je li ona prišla nekom i razgovarala s nekim o svome mužu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne, ne, ne, ona, mi smo stajali u grupi i ona se jednostavno obratila gospodinu Šljivančaninu pitajući gde su naši muževi. Dakle, nije posebno odlazila do njega nego iz grupe je pitala, gdje su naši muževi, na što je on rekao da napišemo popis. Popis je vrlo brzo bio napisan i predano je, taj popis je predan gospodinu Šljivančaninu. Mi smo izašli, evo, kako sam rekla, na dvorište sa svim ostalim osobljem i čekali autobuse. Dakako da u to vrijeme nismo uopće naslutiti ni gdje su naši muževi, ni gdje su oni ranjenici koji su hodali da nismo mogli znati, mi smo zapravo mislili da je evakuacija recimo počela, je l'. Nismo imali nikavu predodžbu gdje bi oni mogli biti i zašto oni nisu s nama, to je za nas bila potpuna nejasnoća.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Vraćam se sada na ovaj popis koji je gospodin Šljivačanin tražio da se sastavi. Ko je bio naveden na tom popisu, kakvi ljudi, koje kategorije ljudi su stavljene na popis?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Uglavnom naši muževi. Dakle, muževi zdravstvenih djelatnica, ne djelatnica tehničke službe nego samo zdravstvenih djelatnica koji smo bili u gipsaonici. Dakle, osobe koje su bile izvan kruga gipsaonice nisu imale ovakvu priliku kao mi. U tom slučaju kada smo to predavali, naši pojmovi o tome gdje su oni, šta se s njima događa i zašto pišemo popis bili su apsolutno nama nejasni, nismo znali zapravo šta se događa.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospodo Kolesar, imate li vi kakvih saznanja o tome koliko je imena bilo na tom popisu? Dakle, na popisu muževa žena koje su radile u bolnici.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Popis nisam vidjela, jer je jedna druga osoba pisala, dakle točni broj osoba koji je tada napisan ja ne mogu o tome govoriti, ali mogu se prisjetiti osoba koje su se nakon svega toga vratile, a za koje znamo da su bile popisane. Da li su to sve osobe koje smo mi popisale ili nisu, to ja ne mogu danas reći, jer ne znam to, ali činjenica da su se neke od osoba koje su zapisane, da li većina ili svi ili dio, vratile kasnije.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Jeste li vi dok se to događalo videli nekoga iz Međunarodnog crvenog krsta ili iz Evropske posmatračke misije, da li ste videli nekoga od njih u bolnici?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Dok smo stajali u krugu bolnice u očekivanju autobusa nismo nikoga vidjeli, vidjeli smo samo da u bolnički krug ulaze vozila, sanitetska vozila JNA. Pretpostavljali smo da je počela evakuacija ranjenika koji su morali ležati u tim kolima. Dakle, prolazio je niz sanitetskih vozila JNA.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: A da li ste videli nekog predstavnika Međunarodnog crvenog krsta ili Evropske posmatračke misije dok se to događalo? U bolnici.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: U bolnici tamo gdje smo mi stajali nije bilo takvih osoba, ni kod izlaza, ni kod Kirurške ambulante, niti prolaska kroz dio dvorišta, niti dok smo stajali u krugu bolnice. Niti iz jedne niti iz druge misije nismo vidjeli osobe.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Jeste li očekivali da oni tamo budu prisutni?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa naravno da smo očekivali, pogotovo kad je već dio ranjenika otišao bez... a nikoga nismo vidjeli. Dakle, nismo znali šta se događa, jesu li oni negdje van kruga bolnice, je li to dogovor s njima, zašto je otišao dio ranjenika, kuda je otišao, to mi nismo mogli znati.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospođo Kolesar, upravo ste spomenuli sanitetska vozila Jugoslovenske narodne armije. Možete li da nam nešto više o tome kažete? Koliko je bolničkih kola došlo, jeste li videli, jeste li to videli i šta su onu radili u bolnici?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Mi smo vidjeli da vozila prolaze, dakako, ja osobno ih nisam brojala, ali s obzirom da su oni dolazili do našeg hitnog ulaza, mi evakuaciju ranjenika, mi koji smo stajali u dvorištu, nismo mogli, fizički to nismo mogli vidjeti. U krugu bolnice ostali su lječnici koji su trebali biti pratnja ranjenicima i medicinske sestre koje su tada bile u smjeni. Dakle, težim ranjenicima bila je potrebna i dalje, u toku transporta intenzivna skrb i prisustvo lječnika za najteže ranjenike bilo je neophodno. Dakle, jedan dio lječnika je ostao uz, dok je drugi koji nije bio angažiran oko toga bio sa nama u krugu bolnice čekajući autobuse.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: U redu, hvala vam ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja bih vas zamolila nešto.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospođo Kolesar, izvolite.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Malo smo jedan dio, vjerovatno mojom greškom preskočili. Dakle, preskočili smo. Jedan dio ranjenika koji je pregledao lječnik Marko Ivezić, bili su izvedeni odnosno izveženi, koji nisu mogli hodati, njih je možda bilo četvoro, petoro, šestoro, bili su prije svih izveženi van. Taj posao su odradile sestre po nalogu doktora Ivankovića. Dakle, rečeno je, "tog i tog ranjenika, vozi van". Gdje su odveženi, kavim vozilom, ja osobno nisam vidjela, ali znam sigurno da su sa mjesta gdje su ležali, izveženi. Dakle, osobe koje je pregledao doktor Ivezić. Evo, ja molim da mi oprostite što sam to preskočila u onom opisu kada smo se vratili šta se događalo.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: U redu je gospođo Kolesar. Možete li da nam kažete kako se ponašao gospodin Šljivačanin u bolnici kada ste bili u bilo kakvom

kontaktu s njim? Mi dakle sada govorimo o onom trenutku kada ste vi bili s drugima i kada ste stajali ispred u dvorištu. Dakle, šta ste vi lično videli?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja u dvorištu posle nisam uopšte vidjela gospodina Šljivančanina. Ono što sam ga vidjela, vidjela sam ga u krugu Kirurške ambulante i koliko smo se, mi smo njega slušali, nije on nas slušao nego smo mi njega. Dakle, mi smo ga doživljavali kao osobu koja nam nešto govori, koja verovatno u tom nešto znači i tako dalje. Dakle, ne znam zašto se, nije bilo razloga da eventualno pričamo i kontaktiramo ili bilo šta drugo, je l'. Barem ne pojedinačno.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Upravo ste rekli da je on bio važna osoba. Šta ste time hteli da kažete. Možete li nešto više o tome da nam kažete, gospođo Kolesar?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa ja sam stekla dojam da zapravo on sa svim onim što se tamo događa da je on zapravo osoba koja izdaje neke naloge ili kaže ti odradi ovo, ti ono. Evo recimo napišite popis ili možete ići, možete se spremite i tako dalje. Drugo ništa ne mogu reći. Dakako da sam u trenutku kada se, kada su našu muževi bili doveženi odnekuda, u jednom trenutku sam se ipak ja obratila gospodinu Šljivančaninu za pomoć, ali to ćemo kasnije kad dođemo do tog trenutka kad su naši muževi doveženi izlazili iz autobusa.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar.

SUDIJA PARKER: Gospođo Tuma, ovo bi možda mogao da bude dobar trenutak da se napravi pauza.

TUŽITELJKA TUMA: Izvrsno časni Sude.

SUDIJA PARKER: Nastavićemo u 16.05.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Da, gospođo Tuma.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala. Gospođo Kolesar, pre pauze smo govorili o trenutku kada su odvojeni muškarci od žena i kada ste vi bili u dvorištu. Kako ste vi saznali gde se nalazio vaš muž u tom trenutku?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Dok smo stajali u krugu bolnice prema nama je dolazio jedan od muževa, imao je raskrvavljeni nos, dakle krv mu je curila iz nosa i usta, bio je krvav, išao je prema nama i rekao je tamo su vam muževi. To, objasniti šta je to "tamo", rekao je da se oni nalaze u autobusu kod oznake broj 8. Mi smo sada mogli ići vidjeti, mogli ići po njih. Mi, govorim o osobama koje su znale da

su napisale svoje muževe na popis koji je predan gospodinu Šljivančaninu. Dakle, između ostalih išla sam i ja tamo, vidjela sam svog supruga u autobusu, on nije više bio u odjeći u kojoj je otišao, dakle bio je u trenerki, a nedostajala je jakna, zimska jakna koju je imao na sebi. Malo je djelovao izgubljeno i ja sam ušla u autobus, autobus je čuvao vojnik sa puškom, pitao me je šta trebam, rekla sam da mi je to muž, on je rekao da ne može on izaći. Dakle, ja sam se vratila bez njega, neke druge žene su mogle pokupiti odnosno odvesti svoje muževe, ja sam se vraćala nazad, zamolila sam doktora Ivankovića da mi pomogne, on je rekao da ne može, doktora Stanojevića, ne može, obratila sam se gospodinu Šljivančaninu, on je rekao ako je u autobusu pustiće ga i tako da ovaj, sam još jedanput išla, pa ništa. Onda smo sestra koju smo spomenuli maloprije, Marica Bučko i ja obratile se gospodinu Iveziću i zamolile isto da nam proba pomoći i on je rekao da mu je potrebno osoblje, bi li mi osatli raditi, mi smo rekli da nas pusti da se odmorimo, pa da ćemo se vratiti i on je otišao s nama ljepo i naše muževe izveo iz autobusa. Dakako da su oni malo drugačije izgledali od onoga što su otišli. Nismo odmah mogli saznati ni gdje su bili ni šta je bilo, no na primer moj muž je šepao, rekao je da ima jedan žestoki udarac u koljeno, da su zapravo svi skupa tamo prošli kroz špalir paravojnih nekavih postrojbi, neću reći postrojbi nego nekakvih ljudi i da su dobili batina. Ali su ušli u autobus, rečeno ime je da ih voze na streljanje, no međutim dovezli su ih pred bolnicu, vjerovatno su ih htjeli zastrašiti. To su zapravo, ti naši muževi koji su izašli iz autobusa su saznajući kasnije, naravno da smo to kasnije saznali, zapravo jedini muškarci koji su odvedeni, a da su preživeli.

SUDIJA PARKER: Da, gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ: Mislim da postoji jedna greška u transkriptu na strani 34, 33, pardon, red je 17. Mislim da je svjedok pomenula u tom trenutku doktora Ivezića, a u transkriptu piše doktor Ivanković. Pa bi možda to trebalo da se razjasni.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Lukiću.

SVEDOKINJA KOLESAR: Doktor Ivanković, može se spomenuti i jedan i drugi, jer ja sam se obratila i doktoru Ivankoviću za pomoć, možda to nije u transkriptu, ali ni doktor Stanojević nije spomenut, ali pomoć nam je, odnosno izvođenje iz autobusa naših muževa je zapravo odradio doktor Ivezić.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Pomenuli ste u vezi sa tim incidentom da vam je bilo dozvoljeno da odete. Tako ste počeli da odgovarate. Ko vam je dozvolio da odete? Da biste našli gde su vam muževi bili?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Niko. U toj, mi nismo zapravo bili čuvani stražom, mi smo slobodno stajali u dvorištu. Dakako, nismo baš ne znam mogli, ja ne znam jesam li mogla otići do grada, to nisam ni pokušavala, ali me niko nije sprečavao da odem kroz dvorište do, ja nisam napuštala krug bolnice. Dakle, ja sam bila isključivo

u krugu bolnice i do ceste gdje je bio autobus. Dakle, niko me nije sprečavo da to uradim, niti mene, ni bilo koju od supruga koji su išli po muževe.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Takođe ste rekli da je jedan naoružani vojnik čuvao autobus. Da li možete da nam kažete kakav je to bio vojnik, ako znate? Možete li da ga opišete, kakva je to bila uniforma?
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Vojnik u uniformi, ne mogu se sjetiti. Mislim da je imao maskirnu uniformu, ne mogu vam to reći i nekavu pušku u ruci, ja da vam opišem pušku to ne znam, ali neko oružje je imao u ruci.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Da li je bilo više vojnika ili jedan?
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Autobus je čuvao, ja sam vidjela jednog stražara. U okolici autobusa ne mogu reći da sam vidjela, čujte teško je rječ da li sam ja još nekog uočila, pa u uniformi ili nisam, osobno moram priznati da nisam ni gledala okolo, meni je, cilj je bio, autobus, muž. Dalje ne znam da li sam imala ono... da gledam šta je tamo ili ovamo. Tako da ne mogu reći da je okolo bilo paravojnih, vojnih ili ne znam koga, je l'. Vjerovatno je bilo, ali ne mogu reći ni koliko i kako i tako dalje, je l'. Dakle, išla sam ono, cilj je bio muž, autobus i tako dalje, je l'. Dakle, ne mogu opisati ništa drugo.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Takođe ste rekli da ste razgovarali sa gospodinom Šljivančaninom. Da li možete još nešto da nam kažete o tome zašto ste ga potražili, zašto ste razgovarali sa njim?
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa smatrala sam da je on zapravo osoba koja mi može pomoći kojoj se moram obratiti. Ako smo njemu dali popis tih naših muževa, znači on bi mogao i reći nekome da ako su već u autobusu da mogu izaći van. Meni je to izgledalo tada sasvim normalno da se njemu obratim. Da li je to u redu ili nije ja to ne znam. On nije odbio pomoć, ali mi nije ni pomogao, on je rekao: "Ako je u autobusu, izaći će" što je se i dogodilo zapravo je l'.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Sada ćemo da govorimo o vašem mužu. Vi ste rekli da ste videli da je povređen i da je bio krvav i da mu je nos bio povrđen kao i usta. Šta vam je rekao, šta mu se desilo?
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Moj suprug nije bio povređen ...

SUDIJA PARKER: Mislim da se upravo svedokinja bavi vašim prigovorom.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala ...
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Prva osoba koja je izašla iz autobusa je bila tako okrvavljena. Na drugima nisam primjetila baš da im curi krv iz nosa ili negdje, ali moj muž je šepao, dakle bio je udaren u desno koljeno po priči šta je tamo doživeo, sad on je verovatno vidio šta se događa, zaštitio rukama glavu, ali je zato dobio udarac

u trbuh, nogama i u koljeno. Posledice tog udarca naravno, nosio je do svoje smrti. Tako da uvijek se žalio na to koljeno i uvek je bilo problema sa koljenom, bilo je povrijeđeno jednostavno tim udarcem. Kako su drugi muževi prošli teško mi je reći, samo ono što sam vidjela. Ali sigurno, po njihovoj priči je da su bili izudarani.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Da li vam je muž rekao ko ga je udario, na koji način i zašto?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Oni su odveženi, muževi su nam po njihovoj priči odveženi u vojarnu i kada su bili prozivani po ovom popisu koji smo mi poslali oni su izlazili iz autobusa kojima su tamo odveženi i morali su doći do autobusa koji ih vraća. Tu se napravio špalir da takokažem, jer ja ne znam drugi izraz tih nekavih... jesu to bili redovni vojnici, paravojni, teritorijalna, ja ne znam njihove pripadnosti vjerovatno ne zna ni on to. Oni su morali proći kroz njih da tako kažem i u tom prolaženju su bili izudarani. Neki više, neki manje, ali mislim da ni jedan nije prošao bez, da je bio makar malo udaren. Zašto su doživjeli te batine to ja ne znam, a vjerovatno ne zna ni on.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam gospođo Kolesar. Da li su i drugi muževi koji su bili u tom autobusu takođe oslobođeni u tom trenutku? Kao i vaš muž.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Većina, većina jeste, ja po priči znam da dve osobe nisu izašle iz autobusa. To je, prezime je Zeljko i prezime Adžaga. Obadva su, jedan je bio kuhar, a drugi je radio nešto na krugu, ne znam, bio nečiji muž ili tako nekako. Uglavnom oni nisu izašli iz autobusa, o njihovoj sudbini se tada nije znalo, ali obadva su identifikovana na Ovčari. Također u autobus, u taj autobus, opet po priči, odveden je naš jedan, odveden je tim autobusom jedan naš tehničar, on je završio u logoru u Mitrovici. Eto, to bi bilo moje saznanje o onome ko je izašao, ko je ušao i tako dalje. Broj napamet ne znam i možemo na prste brojati koji su ti muževi i ne znam da li su svi sa popisa, to sam već rekla.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Šta se kasnije desilo sa vama i sa vašim mužem?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Samnom i sa mojim mužem, mi smo svi stajali gdje i svi djelatnici bolnice u krugu i u trenutku kada su stigli autobusi odnosno mi smo izašli na cestu kroz glavnu našu portu broj 7 na cestu, išli smo prema malo niže od bolnice i tu nam je rečeno da čekamo autobuse. Tu smo čekali dosta dugo i autobusi su zaista stigli. Mi smo bili ukrcani u njih i možda negdje oko 13.30 ili 14.00, krenuli prema centru grada. Prošli smo kroz centar grada i skrenuli prema djelu grada koji se zove Sajmište. Tamo je autobus stao pred skladištem našeg trgovačkog preduzeća "Velepromet". Razlog zašto smo tamo stali ja ne znam, neko vreme smo tamo stajali, iz autobusa niko nije nigdje izlazio, niti ulazio, bar ne u moj autobus i nakon nekog vremena nastavili smo put. Prvo smo krenuli, skrenuli smo desno prema putu koji bi vodio prema Bogdanovcima, zatim smo napravili jedan polukrug, jer je rečeno da tamo

ne možemo, vratili se ponovo na istu cestu i skrenuli sa te sporedne ceste na cestu prema Negoslavcima. U Negoslavcima smo se također zaustavili, pretpostavljam da smo se zaustavili da propustimo vojna vozila koja su išla iz smjera Negoslavaca prema gradu, a drugi razlog, rečeno nam je da čekamo konvoj sa ranjenicima. Tu smo se zadržali neko vrijeme i zaista smo dočekali vojna sanitetska vozila i napravila se jedna kolona, ispred nas je išlo neko vozilo sa svjetlom, jer je već na kraju krajeva, to možda nije bila noć, ali je bilo popodne i bilo je mračno, ušli smo u selo Negoslavce. Ono što ne mogu, a da ne spomenem to je da su Negoslavci za razliku od onoga što smo vidjeli prolazeći kroz Vukovar bili jedno selo bez srušenih kuća, selo u kojem je radila javna rasvjeta u kojem se svet kretao po selu, dakle selo je živilo reklo bi se normalnim životom. Ono što nisam rekla prolazeći kroz grad smo vidjeli zapravo srušeni grad sa... povremeno smo nailazili na leševe ljudi, a grad je izgledao neprepoznatljivo. Srušen zapravo do neprepoznatljivosti. Dio oko "Veleprometa", a to je dio oko vojarne, moram reći da je bio apsolutno čitav. Možda nisam primjetila da je sa neke kuće pao crijep ili nešto, ali uglavnom je bio čitav. Mi smo nastavili put dalje od Negoslavaca, a misleći da ćemo možda kada dođemo na autoput skrenuti desno prema Hrvatskoj, no skrenuli smo prema Srbiji i vozili smo se do Sremske Mitrovice. U Sremskoj Mitrovici smo zastali opet ne bih znala zbog čega, čak su verovatno je to bilo od jutra ili od podneva ili od stajanja ili od ne znam čega, ljudi su bili premoreni, različite su bile potrebe, neko je bio žedan, neko nije imao cigarete, neko bi u ve ce, čak su ljudi ulazili u privatne kuće tamo gdje smo stali za kratko, vraćali se i mi smo produžili put do sportske dvorane. Tada smo prvi put kada smo stali vidjeli zapravo ljude u bjelom. Ljude koji su evo, trebali biti u Vukovaru, možda nas trebali pratiti putem i tako dalje. Tamo smo ih sreli, rekli su nam da ne idemo iz autobusa da napravimo popis koliko nas se nalazi u autobusu i tako dalje. Ipak, nekoliko osoba napustilo je autobus, ušlo je u dvoranu, jedna naša mlada lječnica tamo je pronašla majku, sestru i njeno dvoje djece, jedna naša medicinska sestra je u sportskoj dvorani pronašla muža i zajedno su se vratili u naš autobus. S obzirom da nam je rečeno da ne napuštamo autobuse nas su odvezli od te sportske dvorane u krug Vojne ambulante, tamo su nas ponudili čajem, a u zgradi, u zgradi te Vojne ambulante ili stacionara, kako ga nazvali su već bili smješteni naši ranjenici koji su doveženi sanitetskim vozilima. Dakle, ležali su po prostoru te vojne ustanove, po hodnicima, po sobama i tako dalje, bili su tamo smješteni. Osoblje koje je izašlo s njima, koje je bilo nepresano uz njih i tada je bilo uz njih. Mi smo se vratili u naše autobuse, čuvali su nas stražari i noć smo provei u autobusima. Saznali smo da svi naši ranjenici nisu doveženi tog popodneva ili tog dana iz bolnice u Sremsku Mitrovicu i da će vozila krenuti u toku popodneva po ostatak ranjenika. U bolnici je ostalo oko sedamdesetak ranjenika, u stacionaru je bilo već oko 120 ranjenika i zaista u nekom vremenu, ranjenici koji su ostali u Vukovarskoj bolnici doveženi su, a stvorila se jedna kolona autobusa i bolničkih kola. Krenuli smo iz Mitrovice, ali prema Bosni. Dakako, svi smo bili zabrinuti što nedostaju oni autobusi u kojima su bili muškarci i pokretni ranjenici. Ništa o sudbini tih autobusa nismo znali niti nam je bilo ko mogao reći šta se dalje dogodilo s njima. U Bosni u mjestu, nekakva banja je tamo, primjetili smo, stajali

smo i primjetili da dolaze vozila sa registracijom, sanitetska vozila sa registracijama iz Hrvatske i da prilaze autobusi takođe sa registracijama iz Hrvatske i tamo je izvršena zapravo ...

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospođo Kolesar, ja bih sada vas morala da prekinem, oprostite mi. Koje je bilo vaše konačno odredište, gde ste vi na kraju završili i kog datuma?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Većina osoba koja je bila u bolnici opredelila se za odlazak u Hrvatsku. Mi nismo znali u koja mjesta idemo, niti smo mogli reći ja želim tamo i tamo. Dakle, naše odrednište je bila Hrvatska. Jedan dio osoblja koji je radio s nama zajedno u bolnici opredijelio se za Srbiju i imao je svoj autobus kojim je mogao tamo otići. Mi smo ovaj, bili apsolutno zadovoljni što smo u jednom trenutku ipak prešli preko mosta preko reke Save, došli u Slavonski Šamac i znali smo da se nalazimo na području Hrvatske, a na odredište većina nas je stigla tek sutradan ujutro, a moje odredište i moja želja je bila da budem u Zagrebu s obzirom da su mi tamo bile dvje ćerke. Ja sam 22. ujutro sa mojim suprugom stigla u Zagreb, no meni je u međuvremenu, u Mitrovici, 21. ujutro umrla majka. Ja nisam ostala da bi prisustvovala njenoj sahrani, ali njeno sahranjivanje preuzela je vojna pošta iz tog vojnog stacionara. I ona je sahranjena na groblju u Mitrovici. To bi značilo 22. novembra ...

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Gospođo Kolesar, o tome ne moramo da razgovaramo. Hvala vam ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Došli u Zagreb. Dakle, od tada sam ja živela zapravo mimo svog rada u progonstvu.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Samo nekoliko pitanja u svrhu pojašnjenja. Rekli ste nam da ste bili u autobusu koji je otišao iz kruga bolnice zajedno sa vašim mužem i drugima. Koliko je autobusa otišlo iz kruga bolnice tada?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa ja mislim pet. Mogu skoro sigurno reći da je bilo pet autobusa.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Jesu li autobusi bili puni?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Puni, moram reći da nisu svi mogli čak ni sjesti. Ali bilo je u redu, nije nam to smetalo.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: A koliko je ljudi moglo biti sve zajedno u tim autobusima?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ako računamo da u jedan autobus stane po prilici 50 ljudi, to bi onda bilo evo, 250 ljudi, po mom. Da li je to tako ili to nije tako to ja ne mogu, stvarno ne mogu ovog trena izračunati da je ne znam šta i za šta

potrebno. Dakle, bilo nas je puno, bilo nas je pet autobusa. To su bili znači djelatnici, lječnici, medicinske sestre, tehničko osoblje, naši muževi, naša djeca, bebe koje su se tada rodile, časne sestre koje su ih nosile i hranile i tako dalje. Rodilje, trudnice.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Nešto ste ranije bili govorili o tim autobusima. Jeste li vi videli autobuse koji su prevezi vas i druge ljude. Dakle, osim tih autobusa jeste li videli možda još neke druge autobuse koji su nekog drugog prevozili u to vreme?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne. Iz našeg kvarta oko bolnice bili su samo ti autobusi koji su išli, u koje smo ušli mi koji želimo ići u Hrvatsku i autobus koji je išao prema Srbiji. Bio je jedan autobus. Ja druga vozila osim onoga što sam pričala da sam u dvorištu vidjela, sanitetska vojna vozila, nijesam vidjela. U gradu nikakva vozila nismo sreli osim na putu kod Negoslavaca gdje smo sreli vojna vozila.

TUŽITELJKA TUMA – PITANJE: Hvala vam gospođo Kolesar. Samo još jedno pojašnjenje za kraj. Vi ste spomenuli ljude u belom, rekli ste da ste po prvi put naišli na njih u jednom trenutku. Možete li da nam objasnite ko su to bili ljudi u belom, šta zapravo znači kada kažete ljudi u belom?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Kad kažemo ljudi u belom, to je bila takozvana radna grupa koja je zapravo, koju smo mi morali predviditi. Morali smo je predviditi s obzirom da nismo znali kako će teći evakuacija, odnosno oni su bili u pripremi s obzirom da je bilo oko, rekli smo, oko 190 nepokretnih ranjenika, dakle oni su bili u pripremi da prenose ranjenike, pa čak da pomognu i onima koji su hodali, a kojima je trebala pripomoć i tako dalje. Znači oni su imali te bjele mantile, znači bili su pripremljeni radi transporta, radi evakuacije.

TUŽITELJKA TUMA: U redu gospođo Kolesar, hvala vam na ovom pojašnjenju. Ja više nemam pitanja, hvala. A pre toga oprostite što vas prekidam časni Sude htela bih da predložim na usvajanje u spis ovu skicu koju je gospođa Kolesar označavala i htela bih zapravo da ponudim na usvajanje izvorni dokument koji nije označen, kao i dokument koji je gospođa Kolesar označavala. Hvala.

SUDIJA PARKER: Skica koji je načinila gospođa Kolesar i poseban dokument sa oznakama usvajaju se u spis kao dokazni predmeti.

TUŽITELJKA TUMA: Hvala.

sekretar: To će biti dokazni predmeti 48 i 49, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospođo Kolesar, ja očekujem da će vam se i dalje postavljati pitanja. Prvi je na redu gospodin Vasić.

UNAKRSNO ISPITIVANJE : ADVOKAT VASIĆ

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala, časni Sude, u pravu ste. Dobar dan, gospodo Kolesar.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da vam se najpre predstavim, ja sam advokat Miroslav Vasić i ja sam branilac gospodina Mileta Mrkšića.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Drago mi je.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Pre nego što počnemo sa ispitivanjem zamolio bih vas s obzirom da oboje govorimo jezik koji razumemo, da nakon mog pitanja malo zastanete da bi prevodioci mogli da prevedu ono što sam ja rekao i ono što ste vi rekli da bi ostali u sudnici mogli to da prate.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Razumjela sam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Ja bih najpre počeo od kraja gde je moja koleginica s vama završila, a to je kada ste stigli u Zagreb.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste 22. novembra stigli u Zagreb i da ste se tamo našli sa ćerkama zajedno sa vašim suprugom.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li mi možete reći da li ste u nekom trenutku, nakon vašeg dolaska u Zagreb davali neke izjave hrvatskim vlastima oko događaja u Vukovaru oktobru i novembu 1991. godine?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa moram reći da se ne sjećam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste možda u junu mesecu 1992. godine, dakle sledeće godine od vašeg dolaska u Zagreb bili pozvani da date izjavu gospodinu Lončar Mladenu.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Lončar Mladen je došao u bolnicu u kojoj sam ja radila i tražio je izjavu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ta izjava se odnosila na događaje o kojima ste pričali danas pred ovim Pretresnim većem.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Verovatno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li se sećate sećate da ste istražiteljima haškog Tužilaštva davali jednu izjavu takođe o ovim događajima o kojima ste danas govorili?
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Svi mi koji smo izašli iz Vukovara smo bili pozvani na davanje izjave, ali to se dogodilo tek 1995. godine.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, hvala vam, u pravu ste. I još jedno pitanje na ovu temu bih imao. Da li je vaš suprug, to jest da li ja vama poznato da je vaš suprug takođe davao izjavu istražiteljima haškog Tužilaštva?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ako sam rekla da smo svi koji smo izašli, verovatno je i on, no on je mrtav, ja ne mogu to provjeriti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Sada bih se vratio na nešto šta je bilo u predkonetkstu događaja o kojima smo danas govorili. Da li ćete se složiti samnom da je Vukovar pre ovih događaja bio jedan multietnički grad u kome su složno živeli građani različitih nacionalnosti?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne mogu drugačije misliti nego tako.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja znam da se vi niste bavili politikom, ali pretpostavljam da ste kao i svi građani u to vreme bili informisani o političkoj situaciji u vašem okruženju?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Mislim da ne spadam u osobe koje ne interesira moje okruženje. Dakle, moram znati prvo onoliko koliko ja želim, a drugo, koliko su meni dostupne informacije. Dakle, informacije koje sam ja prihvatla je ono šta me zanimalo. Znači mjenjanje vlasti, mjenjanje ne znam države, čega god sve želite, po prilici tako. Ali samo u okviru onoga što mene osobno interesira.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je po vašem mišljenju došlo do promene ovih međunacionalnih odnosa nakon prvih višestranačkih izbora u Hrvatskoj na kojima je pobedila HDZ-e, Hrvatska državna zajednica.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa ja moram rjeći, ne znam koliko vi znate, u Vukovaru je pobedila stranka SDP-e, prema tome u Vukovaru nije pobjedila stranka HDZ-a.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da gospođo, to je bilo jedno od mojih sledećih pitanja. Pitao sam na republičkom nivou ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Na republičkom nivou znamo da je pobjedila HDZ, je l'. Znači ona je možda imala, ta stranka, a na kraju je i dobila verovatno neke glasove u Vukovaru što je istina, ali ja, po mom saznanju znam da je pobjedila SDP-e.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Potpuno ste u pravu i ja znam da je pobedila Stranka demokratskih promena u Vukovaru ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Šta hoću rjeći, da se upravo zbog toga, ja osobno mislim nije ničiji status u Vukovaru promijenio.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li je nakon pobjede HDZ-a na republičkim izborima došlo do promene Ustava Republike Hrvatske?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja čujte, ako je to Hrvatskoj bilo omogućeno, pa sugurno da je i Ustav promjenjen. To valjda ide u redosled stvaranja nove države.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da li su tim promenama Ustava zapravo promenio i ustavni položaj srpskog naroda u Republici Hrvatskoj koji je prestao da bude konstitutivan narod što je bio u dotadašnjem Ustavu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Moram priznati da ne znam, ne mogu reći, ne mogu ...

TUŽITELJKA TUMA: Časni Sude, ja ulažem prigovor na ovo pitanje, prvo na osnovu relevantnosti, dakle pitanja u vezi sa Ustavom. Gospođa Kolesar je bila medicinska sestra u bolnici i pitam se da li ona može da daje odgovore o pitanjima koja se tiču Ustava.

SUDIJA PARKER: Gospođu Tuma, mislim da tu postoje dve stvari, dva pitanja zapravo. Prvo, da li gospođa Kolesar može da iznosi komentar o tome, a drugo je relevantnost samoga pitanja. Spomenuli ste obe te stvari. Želite li nešto konkretno da kažete u vezi sa relevantnošću?

TUŽITELJKA TUMA: Da, ja bih htela da kažem da je gospođa Kolesar u to vreme radila kao sestra u bolnici. Da li u tom svojstvu može da ima neka saznanja o Ustavu Republike Hrvatske u to vreme?

SUDIJA PARKER: Hvala vam, gospođu Tuma. Gospodine Vasiću, nastavite molim vas, a mi ćemo uskoro da saznamo da li je gospođa Kolesar stvarno nešto znala o tome šta se događalo s Ustavom. Ako nije kako gospođa Tuma kaže, onda nema smisla da postavljate pitanja s tim u vezi, ali kao što sam rekao, uskoro ćemo i to da saznamo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala, časni Sude ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Upravo sam, upravo sam htjela reći da ja sigurno nisam sjela i čitala Ustav, pa da bih znala detalje iz tog Ustava, da li je ili nije došlo do takve, stvarno vam to ne mogu reći. Jer na kraju krajeva mene u smislu da ja učim Ustav, nije me to interesiralo. Ja znam da je novi Ustav donešen. To su moja saznanja.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala gospođo. Pomenuli ste da je na pomenutim izborima u Vukovaru pobjedila SDP, Stranka demokratskih promena. Da li nam možete reći ko je izabran na ovim izborima za predsjednika Skupštine opštine Vukovar?
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa ja mislim da je predsjednik opštine bio Slavko Dokmanović. A za druge ljude, niti znam ko je bio u vijeću, ni u odborima, ni u bilo čemu drugom, stvarno ne znam. Trajanje njegovog predsjedovanja opet ne znam, pa vam o tome stvarno ne mogu pričati. Jer moj položaj i moj posao se nije promijenio promjenom gradonačelnika ili načelnika općine ili bilo čim.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, shvatam gospođo Kolesar. Hvala na odgovoru. Vi ste u to vreme živeli u ulici Ivana Gorana Kovačića, zar ne?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da su tada u vašoj ulici pripadnici hrvatske nacionalnosti organizovali grupe za odbranu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa ne bih znala to. Ne bi jer niko iz moje blizine, nisam videla u nikakvoj drugoj uniformi, niti u bilo kakvim organizacijama. Ja sam kroz ulicu prolazila svakodnevno. Dakle, meni je tako nešto nepoznato. Niti me neko zasutavljao, niti sam ja koga sretala koga inače nisam poznavala da nije iz te ulice.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Zar vaš suprug nije bio pripadnik jedne takve grupe za odbranu koja nije nosila oružje, ali je bila formirana kao grupa za odbranu u vašoj ulici?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne, dragi gospodine.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste ikada sa njim razgovarali o izjavi koju je dao istražitelju Tužilaštva haškog Tribunala?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne. Niti ja o svojoj, niti smo razgovarali o našim izjavama međusobno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: O tome, dakle nikad niste međusobno razgovarali?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ali vam je poznato kada je išao da daje ovu izjavu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa išli smo zajedno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je vašem suprugu ime bilo Mihajlo?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Je. A da li ja mogu nešto pitati? Moj suprug je mrtav i može li on ne biti predmet ovog Suda? Ili vaših pitanja?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Može gospođo ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja molim, on je umro prije 4 godine, ja molim da me oslobodite pitanja o njemu ako je to moguće.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Primate moje saučešće. Ja sam pitao nešto što sam mislio da je vama poznato, a kasnije sam morao to da proverim odnosno da postavim pitanje kako sam ga postavio, jer ste vi dali negativan odgovor. Ja zaista neću se baviti vašom uspomenom na vašeg pokojnog muža sem ako to ne bude izuzetno nužno u ovom Predmetu. Hvala vam. Vi ste u vreme o kome smo danas govorili bili glavna sestra na Hirurškom odeljenju Medicinskog centra u Vukovaru ako sam dobro razumeo?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Govorili ste o multietničkom sastavu radnika bolnice. Da li nam možete reći kako je izgledao taj sastav?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa tačan odnos Hrvati i Srbi ja ne mogu to reći. Nikad se nisam bavila nekim statističkim podacima, Srba ovoliko, Hrvata onoliko. Mismo svi radili zajedno i takav popis nikad nije bio po meni potreban. U mom djelokrugu rada.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li ste u jednom trenutku, nakon događaja u Borovu Selu primetili da doktori i medicinske sestre srpske nacionalnosti napuštaju svoja radna mesta i strahuju od povratka ustaša koji će ih poklati?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Nakon Borova Sela, ja nisam bila ni u Borovu Selu, ni u Trpinji, ni u Bršadinu. Po izjavi osoba koje su trebale doći na posao, koje su imale redovni radni odnos ispalo je da oni ne mogu doći na posao s obzirom da su u tim selima nekakve barikade. Propaganda je bila takva da oni čak napuste svoja mjesta, ja govorim to iz njihovih priča, dakle one što nisu došle na posao, morale su imati neko opravdanje jer onaj ko ne dolazi na posao zna se koliko dana, ne može više biti u radnom odnosu. Svakako da je svako od njih želio sačuvati radni odnos, pa je našao neko pravdanje ili bilo šta drugo. Dakle, neke od njih su dolazile, neke nisu dolazile, neke su tvrdile da ne mogu zbog barikade, neke su mogle dolaziti tako da ja moram reći i do kraja, odnosno 20. novembra u bolnici je radilo barem tridesetak sestara srpske nacionalnosti. Zajedno s nama i isti posao i tako dalje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se gospođo sećate, da li ste istražiteljima haškog Tribunala u svojoj izjavi rekli da nakon ubojstva hrvatskih policajaca u Borovu Selu, 2. maja 1991. godine, doktori i medicinske sestre srpske nacionalnosti su počeli napuštati svoje poslove u bolnici tvrdeći da se boje povratka ustaša koji će ih poklati.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja tvrdim da sam prenjela riječi osoba koje su se pravdale da ne mogu doći na posao. Dakle, to su riječi osoba koje nisu mogle dolaziti redovno na posao. Ja sam ih prenjela samo utoliko što sam ih čula od njih kad

bi se čuli telefonom i kad bi došli reći: "Ne možemo doći na posao". Dakle, šta su one čule u svojim mjestima i šta su njima govorili, to ja ne mogu reći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A to je upravo glasilo ovako kako sam ja pročitao.
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: A to je izjava osoba koje su se bojale za svoje radno mjesto i koje nisu mogle doći na posao. Odakle im ta izjava, to pitajte njih.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da li su u ovo vreme nakon 2. maja 1991. godine i pacijenti srpske nacionalnosti takođe prestali dolaziti u Medicinski centar u Vukovaru u meri u kojoj su do tada dolazili?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Na primjer ja moram protupitanjem odgovoriti. Da ste vi stanovali u Borovu Selu i da je tamo barikada i da vas onaj koji je na barikadi ne pusti, kako biste vi došli do bolnice?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: To važi ...

SUDIJA PARKER: Gospođo Tuma?

TUŽITELJKA TUMA: Hvala. U zapisniku piše, negde u maju 1992. godine, u redu 20, dakle piše: "Negede u maju 1992. godine", dakle govorimo li o 1992. godini, odnosno da li je godina tačna ovde?

ADVOKAT VASIĆ: Greška u transkriptu, ali ja mogu ponovo pitati. Misim da se radi o 1991. godini.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospođo Tuma i hvala vama gospodine Vasiću. Ja sam naime shvatio da se radi o 1991. godini, možda sam ja naprosto anticipirao ono šta ste vi hteli da kažete.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Sad je to ispravljeno, hvala vam časni Sude. Vi smatrate da je jedini razlog za smanjeni dolazak srpskog civilnog stanovništva u Medicinski centar u Vukovaru postojanje blokada?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: A šta bi drugo moglo biti? Pa pazite, u bolnici su radili lječnici, pogotovo na kirurgiji Srbi, šta bi se oni imali nekoga bojati u bolnici? Kirurgija, vi to ne pitate, ali ja ću to reći, kirurgija je morala primiti povremeno ranjenike i dakako da je policija morala osiguratu kirurgiju. Ostali djelovi bolnice su bili bez ikakvih straže ili bilo čega. Ali valjda neko pravilo postoji, a ja ne mogu reći po kojem pravilu, ako primamo ranjenike onda njih mora čuvati policija. Prema tome, mi smo normalno radili, redovno radili, ali kad je bilo ranjenika, morala je biti prisutna policija kao čuvari.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pretpostavljam da su ovi čuvari bili naoružani tada kada su ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa ne mogu vam reći da li je po kirurgiji baš hodao sa puškom, to, mislim da takva straža nije trebala. Ali prisustvo je bilo dovoljno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Pomenuli ste barikade koje su bile prepreka za dolazak pacijenata u bolnicu. Da li su te barikade u to vreme postavljane obostrano? Dakle i od pripadnika srpske nacionalnosti gde su oni bili većinski i od pripadnika hrvatske nacionalnosti gde su oni bili većinski? Naročito recimo na ulasku u Vukovar kod Borova Naselja.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja moram reći da ja osobno nisam niti jednu barikadu vidjela ni prema Borovo Naselju, ni prema Borovu, ni prema Bršadinu, ni prema Sotinu, ni prema bilo kojem mjestu, jer nisam nigdje išla. U julu mjesecu sam išla prema Vinkovcima, dakle morala sam proći Bogdanovci, Marinci, Nuštar, tamo se moglo proći bez ikavih barikada. Na drugim pravcima nisam bila, pa čak i Borovu Naselju jer tamo nemem potrebe biti, ja ne mogu čak ni opisati kako barikada izgleda. A kamo li gdje je postavljena.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala gospodo. Da je od strane Ministarstva zdravlja Republike Hrvatske, odmah nakon ovog događaja od 2. maja o kome smo malopre govorili stiglo naređenje da se oformi Krizni štab u Medicinskom centru Vukovar? O tome ste juče nešto govorili.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Jesam govorila. Ne znam da li je... Pa da, vjerovatno iza toga, s obzirom da se očekivalo i tada smo već imali pripremljenu kirurgiju za ranjenike, bilo je zapravo po meni nužno bez obzira je li to bila naredba, ja ne mogu reći je li to bila naredba iz Ministarstva zdravstva jer takva saznanja nemam, ali znam da je Krizni štab oformljen i da je njegov zadatak, njegov zadatak je bio priprema bolnice za eventualne napade i eventualno premeštanje bolesnika sa odjela u protuatomsko sklonište.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Složit ćete se da u to vreme kada je ta odluka doneta i kada je ona počela da se provodi, još uvek nije bilo nikakvih oružanih sukoba. Vojska je bila u kasarni, iako je tenzija neka međunacionalna bila visoka, ali oružanih sukoba nakon 2. maja nije bilo.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Samo neću se s vama složiti da nije bilo vojske. Ja opet govorim kao obični građanin koji je idući na posao i s posla uvijek sretao vozila. Vozila, vojna vozila, to su boli ili transporteri ili bilo kakva druga vozila koja su išla, po meni, prema Borovu, Trpinji ili Bršadinu, gdje točno ne znam, ali vrlo često smo ih kroz grad sretali pošto, kao što ste vi rekli u to vrijeme nije bilo nekih osobitih sukoba.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Ove pripreme koje su vršene u bolnici rekli ste da su one bile eventualne prirode. Ali mi se čini da je to zapravo bila priprema za eskalaciju sukoba. Da li mislite isto.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Dakle, bolnica nije mjesto za eskalaciju, ona je samo priprema ako bi došlo do eskalacije, ali svakako bolnica nije mjesto kome bi mogli dati takvo ime. Ona, vi morate razumjeti da bolnica mora biti spremna, jer ne znamo šta nas čeka. A kad dočekamo onda je već prekasno da se napravi ono što je trebalo napraviti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala gospođo. Pomenuli ste pripadnike MUP-a koji su bili ranjeni i njihove kolege koji su ih čuvali u bolnici. Da li su ovi pripadnici MUP-a ulivali neprijatnost kod građana srpske nacionalnosti koji su dolazili da se leče? U tom trenutku, posle tog 2. maja, pre sigurno ne.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja ne vjerujem zato što smo se mi, pazite, to su isto tako građani Vukovara koje su mogle poznavati i osobe srpske nacionalnosti. Dakle, nije se primjetilo da se neko boji od njih ili da zazire od njih ili bilo šta. Niti su se oni na odjelu ponašali da nas čuvaju od nečega i da smo mi neki neprijatelji ili ne znam ko, da su tu ranjenici nešto i tako dalje. Oni su se ponašali sasvim ljudski i normalno. Nije bilo razloga za drugačije ponašanje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U to vreme je došlo do promena u MUP-u Republike Hrvatske i sastav MUP-a je bitno proširen rezervistima hrvatske nacionalnosti. Da li vam je poznata ova činjenica?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Vi stvarno mislite da ja sve znam, ali takva informacija, ni do danas je nisam čula.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznata osoba pod imenom Tomislav Merčep?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa je, iz prijašnjeg, neću reći života, nego naravno da je ta osoba bila, radio je u Borovskom "Građevinaru" i malo ko ga nije znao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je on u jednom trenutku postao sekretar u Sekretarijatu za narodnu odbranu opštine Vukovar?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa verovatno jeste. Pazite, ja nisam odlazila u taj Sekretarijat, jer nisam ja nikakvu potrebu imala za tim, ali pretpostavljam da je on to bio.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ovo vas pitem, jer mi se čini da je gospodin Merčep bio osoba koja je bila široko poznata u gradu Vukovaru?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja sam vam rekla da osobu poznam iz civilnog života. Šta je on posle, ko je on, kako je on napredovao, to meni osobno nije poznato. Jer moj i njegov posao svakako nisu imali dodirnu točku.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U toku vašeg boravka u Vukovaru, dakle na jesen 1991. godine i leto 1991. godine da li ste imali potrebu vi ili neko od vaše porodica da izađe iz Vukovara? Van teritorije Vukovara.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne, ja sam rekla da sam išla do Vinkovaca osobnim vozilom.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je za izlazak iz Vukovara bila potrebna ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja nigde dalje nisam putovala i nisam morala ako se izdavala bilo kakva potvrda o napuštanju grada, ja je nisam morala tražiti. Nisam je vidjela, ne znam kako izgleda i ne znam čemu je služila.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A jeste čuli da je neko išao i tražio tu potvrdu? I od koga je tražio? Ako ste tako nešto čuli.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Priča, kao priča o onome kako će doći hrvatska vojska, pa će klati, istu takvu priču sam čula i o izdavanju dozvola za izlazak iz grada. Rekla sam vam kako je izgledala i zašto se tražila i ko je kome branio izlaziti ja ne mogu odgovoriti. Ja to ne znam, tu informaciju.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste u maju 1991. godine slušali "Radio Vukovar"?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: "Radio Vukovar" sam slušala i onda i danas.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je 4. maja 1991. godine promenjen naziv?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne bi znala kazati. Ne mogu to reći. Ne tvrdim da nije, ali ja osobno ne mogu to reći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da li je promenjen direktor?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ni to ne znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Na pitanje moje uvažene koleginice u glavnom ispitivanju ste rekli da je u jednom trenutku gospodin Rade Popović zamenjen gospođom Vesnom Bosanac odnosno izabrana je od strane Radničkog saveta i ona je postala rukovodilac ovog Krizog štaba o kome smo već govorili.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Kao ravnatelj isto prije toga je bio i doktor Popović, predsednik Štaba. Za njegovog vremena je i oformljen stožer.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ona je nastavila prve pripreme koje ste vi započeli to jest u maju mesecu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Apsolutno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je njen suprug iste ovakve pripreme sprovodio u "Borovo-komercu"? Da li to znate?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: To ja ne znam. On je građvinski inženjer i radio je u "Građevinaru" u Borovu, koje su njegove dužnosti bile i šta je on radio to mi je apsolutno nepoznato.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Hvala gospođo. Ja se izvinjavam do sada je pisalo pitanje za oni što je trebalo biti odgovor, sada je to ispravljeno, zato sam malo sačekao. Da li vam je poznato da su u nekim delovima Vukovara u junu i julu 1991. godine bile podmetnute eksplozivne naprave u stanove čiji su vlasnici srpske nacionalnosti? I da li je došlo do miniranja kioska "Novinsko-izdavačkog preduzeća Borba"? Čije je sedište u Beogradu. Da li vam je to poznato?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja kao stanovnik Vukovara ako ništa, morala sam čuti eksploziju. Čiji je kiosk bio, čiji stanovi i ako su to bili stanovi, ja to ne znam. Dakako eksplozija se čuje, šta se događa vidiš kad prođeš, ali vlasnika kioska, vlasnika stana ako je to, ja ne vjerujem da je to bilo baš u stanu ali dobro, vi kažete da je, pa nek bude tako, ne znam, ne mogu reći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Niti ste čuli priče čiji je to stan?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne. Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. A da li ste čuli da se na teritoriji Borova Naselja u julu 1991. godine sprovodila akcija čišćenja stanovnika srpske nacionalnosti od strane pripadnika ZNG-e?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: U Borovu Naselju?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pvi put čujem to.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Da li znate da li je vojska u kasarni u Vukovaru bila stacionirana daleko pre svih ovih događaja o kojima govorimo ovde?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Kasarna je postojala i prije. Koja je njena funkcija, koliko je vojske ostalo bilo to ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je u leto 1991. godine kasarna blokirana od strane pripadnika ZNG-a?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Nemam takva saznanja. Ne znam šta bi to mene interesiralo da li je blokirana ili ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kasarna se nalazi u gradu Vukovaru?
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mislio sam da ste možda informisani o tome šta se događa u gradu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Apsolutno ste u pravu, kasarna je u gradu, ali šta bi ja imala od toga da li je blokirana ili nije blokirana? I šta bi ja imala od saznanja da je ili nije. Ja ne znam šta bi mi to značilo da znam ili ne znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li ste čuli za Zbor narodne garde?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Naravno da sam čula.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pod okriljem koje stranke je formirana ova Garda?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne znam to, to vam ne mogu reći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A koje su nacionalnosti bili pripadnici ove Garde? Da li nam to možete reći?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja znam pripadnika Zbora narodne garde i srpske nacionalnosti. Dakle, možda u manjem broju, ali bilo je i srpske nacionalnosti. Svakako u većini je bila hrvatska nacionalnost. Ako ste to želeli znati.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je u jednom trenutku u Vukovaru umesto legalno izabranog predsednika Skupštine opštine postavljen poverenik od strane Vlade Republike Hrvatske?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Naravno da znam da je postavljen poverenik, kojeg trenutka i kada ne znam, ali osobno poverika znam, jer jer je školski kolega moje djece. Dakle, po tome više znam da je on postavljen nego način na koji bi bio postavljen i zašto.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li nam možete reći iz koje je stranke bio povernik?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne, ne znam, ne znam da li je bi, to vam ne mogu reći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je kasarna, nakon što joj je ukinuta voda, struja, poštanske veze, napadnuta? Od strane pripadnika Zbora narodne garde o kojima ste malopre govorili. Da li vam je to poznato s obzirom da se i to dešava u Vukovaru opet.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: I to se sigurno događalo, ali šta bi mene to zapravo interesiralo? I šta bi ja, ja mogu čuti priču ovakvu ili onakvu. Kada se dogodilo i da li se to dogodilo, taj podatak ja vama ne mogu reći. Je, dogodilo se tada, tada i tada, izvršio ga je taj i taj.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam gospođo. Pretpostavljam da ne znate da li je do ovih događaja došlo pre nego što je došlo do intervencije JNA u Vukovaru?
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne znam o čemu pričate.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pričam o napadu na kasarnu. Da li je to usledilo pre nego što je došlo do intervencije JNA u gradu Vukovaru ili ne? Pretpostavljam da ne znate s obzirom da ste rekli da ne znate ko je izvršio napad.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja ne znam, uopće, priznajem da sam verovatno ograničene pameti al' ne znam šta želite pitati. O kojoj se intervenciji radi? O napadu na vojarnu ili ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je napad na kasarnu ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Usledio pre no što je došlo do napada vojske na Vukovar?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Dakle, ja napad na Vukovar računam od 25. avgusta, pa mislite na datum prije toga? To vam ne bi znala reći.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala gospođo. Časni Sude, ne znam da li je sada pogodno vreme?

SUDIJA PARKER: To se sasvim uklapa u naše planove gospodine Vasiću i nastavićemo sa radom u 17.45.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala, časni Sude. Vratio bih se na period avgusta meseca 1991. godine i pitao bih vas ste prijem ranjenih u bolnicu od avgusta do 18. novembra 1991. godine zapisivali ste u tri sveske koje su se vodile u bolnici?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Svi ranjenici su se pri dolasku u bolnicu morali upisati u službeni protokol, dakle tamo se moralo od generalija dalje do dijagnoze i šta se s njim dogodilo odraditi, ako bi se vršio operativni zahvat dodatno se upisivalo u operacijski protokol. Također u protokol anesteziologa, pa ako bi dobio gips, u protokol gipsara. Radi lakše evidencije ranjenika primljenih u bolnicu mi smo oformili bilježnice, ako bi neko pitao, došao iz ne znam, nekog kraja grada da pita da li je ranjenik primljen, dakako je ne mogu uzet protokol, jer se u abulanti radi, moram

imati neki priručni popis gdje ću ga naći. Dakle, to je služilo kao pomoćni kako bih ja rekla protokol za ranjenike da se možemo služiti s njim ako neko pita šta se dogodilo s njim je l' primljen, gdje je otišao i tako dalje. Eto. To bi bilo to. Dakle, ranjenik se upisivao u nekoliko protokola.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste u ovom protoklu upisivali ljude koji su mrtvi doveženi u bolnicu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ako smo imali podatke o njima, onda da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U sve sveske?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: U sve. U sve sveske u koje bi trebalo upisivati. Dakle, podnesak protokola, pa dalje. Ako je neko mogao dati podatak, dapače, to je bilo itekako važno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li mi možete reći koji su sve podaci upisivani u ove sveske, u ove tri sveske o kojima govorimo?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Sve što je važno za dotičnu osobu. Dakle, sve ono što smo mogli iskoristiti u identifikaciji da znamo o kome se radi i da znamo koja je osoba. Na primer, kako se zove, gdje živi, gdje je rođen, kome pripada, da li je on civil, da li je on recimo iz policije i tako dalje. To opet ako neko iz policije pita, je l' neko njihov tu, taj i taj, tako i tako.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Tako je, da li je iz ZNG-e, da li je iz JNA ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Apsolutno, isto tako. Sve ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste upisivali i dijagnozu odnosno povredu koju je zadobio?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: A što će nam protokol bez dijagnoze? Je l' kako znamo, možeš upisati milion imena, ako nema dijagnoze onda nema ni rane.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Potpuno se slažem, nego smo propustili da to navedemo u odgovoru. Zato sam to pitao, nije nikakv problem.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa dobro, žao mi je.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, kada bi vam bile dostupne ove sveske onda bi mogli tačno da kažete za svakog pojedinačnog pacijenta kada je primljen u bolnicu, kako se zove, odakle je, da li je pripadnik ZNG-e, MUP-a, civil pripadnik JNA i kakvu je povredu zadobio?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja očekujem da ću jednog dana te teke i vidjeti. Da će neko biti toliko dobar da nam ih vrati. Jer to je izuzetno važno da vidimo kakve su povrede bile, iz njih bi naši lječnici mogli raditi određene radove i tako dalje. Dakle, imali bi konačno vjernu sliku o onome šta se događalo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste da su 17. novembra prestala borbena dejstva. Da li nakon ovog datuma se možemo složiti da pacijenti nisu više stizali u bolnicu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Novoranjeni, ne. Ali su dolazili ranjenici recimo iduća dva tri dana na previjanje, oni koji su morali dolaziti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja sam vas na početku ispitivanja pitao za izjavu koju ste dali u Zagrebu gospodinu Lončaru, Mladenu. Da li ste u toj izjavi naveli da je na dan evakuacije bilo ukupno 290 ranjenika, pacijenata bolnice. 190 su bili ležeći bolesnici, a pokretnih i lakše ranjenih je bilo oko 100.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne mogu se sjetiti tog podatka. Dakle, ne mogu to tvrditi da je taj podatak točan, jer opet je bio samo prema mom sjećanju. Ali činjenica je da računamo da je u bolnici bilo na dan pada Vukovara, recimo oko 400 ranjenika.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Juče ste rekli da ste u tih 400 računali i bolesne, novorođenu decu i trudnice ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Tako je, tako je. Dakle, bilo je ranjeni i bolesni.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Zato i pitam, da li je moguće da je bilo 290 ranjenih, a ukupno 400 ranjenih i bolesnih. Zato pitam da li je to tačno što ste izjavili u Zagrebu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Dakle, njih je bilo negdje oko 400, ja ne mogu točno reći, internih bolesnika je bilo toliko, djece znam da se rodilo 14, ne znam koliko je bilo roditelja i tako dalje, kad bi se to odbilo koju bi brojku davalo. Ja sad osbno nisam morala staviti na papir da kažem je, bolesnih po prilici toliko, a ranjenih toliko.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: No u svakom slučaju da li se sećate da ste ovakvu izjavu dali u Zagrebu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne, dakle ne mogu se sjetiti brojke koje sam navela. Ne znam ko bi se mogao sjećati to nakon 14 godina da sam baš rekla ima toliko i toliko. Verovatno je to bila neka brojka s kojom smo baratali, ali je li to ta, to ne mogu reći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li se sećate da li ste u Zagrebu pričali na tu temu sa gospodinom Lončarom, na temu broja?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Jesmo, sigurno smo pričali o svim događanjima u Vukovaru. Dakle, nisam ja jedina osoba koja bi mogla reći: "E bilo je toliko i toliko", bilo je nas više koji bi se morali sjetiti bilo je toliko i toliko. Moja

sjećanja su valjda u tom vremenu bila... Mislim teško je u vremenskom periodu od 14 godina kazati tačno tako i tako. Ko to može, svaka mu čast. A nema podatak pismeni.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li bi vam pomoglo da vam pokažem taj iskaz?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne, nemojte mi pokazivati, meni to ne, mislim sasvim je... Šta bih ja s tim iskazom? Ja ne tvrdim da nisam rekla, to ne tvrdim, ali koliko je on vjerodostojan to je teško reći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Pitao bih vas sada nešto u vezi sa vašim pacijentima koji su bili u bolnici i sa evakuacijama. Rekli ste da je u oktobru mesecu 1991. godine organizovan konvoj "Lekara bez granica" koji je odveo 120 pacijenata iz Vukovarske ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: 112.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: 112 pacijenata iz Vukovarske bolnice u Vinkovce. Da li vam je poznato ime Živković Ivan? Vojnik koji je lečen u vašoj bolnici.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne, ne. Ne mogu vam reći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Nije vam poznato da je on bio deo konvoja koji je napustio Vukovar i otišao prema Vinkovcima?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne sjećam se takvog imena iz popisa. Ne mogu vam reći. I zašto tvrdim da je bilo 112. Popis sam dobila naknadno od zapravo tadašnjeg djelatnika JNA koji je bio nekakvi oficir za vezu i koji je pratio taj konvoj i možda negdje 1995. godine ili 1996. godine mi je doneo opis puta sa popisom imena. Koji je on osobno sastavio. Dakle, to je bio djelatnik JNA. I zato znam za brojku i da sam znala da vas zanimaju imena, mogla sam taj popis donjeti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pomenuli ste taj popis, taj popis da li imate kod sebe u Hagu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne, šta bi ja s njim?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li nam možete reći ko je bio oficir koji vam je dao taj popis, da li je iz medicinske službe ili ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne bi znala reći. Ne bi znala reći, čak nisam znala dugo ni njegovo ime, ali javio se telefonom i izdiktirao mi ime, nema sad nikakve veze više sa JNA. Magistar je nekavih ekonomskih znanosti, ima privatnu firmu i tako. Mogu vam i to ako želite, naknadno kazati kako se zove. Ja napamet ne znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja bih zamolio, ako znate ime, da predemo na privatnu sednicu, a ako ne ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne znam ime, ne znam. Ne znam naapmet, pa ko i to pamtio. Jer što bi ja pamtila nečije ime, ako mogu zapisati.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A gde vam se nalaze svi ti podaci? Kod kuće ili ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Zašto vas to zanima?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pa zanima me kad bi mogli da nam ih dostavite pošto ste rekli ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ako me ispitete večeras i sutra putujem, prekосуtra.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Da se vratimo na ovog vojnika Živković Ivana.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Izvolite.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: On je bio ranjen i bio lečen u bolnici pod stražom ZNG-e, da li vam je to poznato? Da li se sećate?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne, nema ni jednog ranjenika, ni jedne pripadnosti nije osobno čuvao ni jedan, niko. Ranjenika Živković tog i tog da je neko osobno čuvao. Takvih slučajeva nije bilo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato ime vojnika Saše Jovića? Koji je bio pacijent u vašoj bolnici.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Je.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je on bio pacijent u vašoj bolnici zajedno sa još dvojicom pripadnika JNA?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Jeste, jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je njih do 19. novembra čuvao Samardžić Damir zvani Veliki bojler, pripadnik ZNG-e?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: I to je moguće, ali to meni nije bitan podatak. Ja znam koja je sestra brinula o njemu. A ko ih je čuvao mislim da nije bilo neke osobite potrebe, ali ako ga je neko odredio da čuva, pa ih je čuvao, to nije moja stvar. Ja sam organizovala službu koje je brinula o njima u smislu nege, previjanja i svega drugog.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam možete reći koja je bila sestra koja je vodila računa o ovim ranjenicima?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Sestra Ilonka Novak.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ilonka Novak. Hvala vam. Da li ste ikada videli da pojedini pripadnici ZNG-e čuvaju neke ranjene vojnike?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa ni jedan vojnik nije ležao sam da bi ga dakle ako je bio prisutan onda nije mogao samo čuvati njega nego i sve one koji su oko njega. Dakle, ne bi se moglo reći čuva ovoga, a tako isto se može reći čuva i onoga. Ako je tamo stajao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li su ova tri vojnika Jović Saša i druga dvojica bila odvojena u zasebnu prostoriju koju je čuvao Samardžić Damir? Da li vam je to poznato?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Oni jesu, imali su svoju sobu, imali su sreću da su imali svoju sobu. Mi smo im to mogli omogućiti ne zato da ih neko čuva nego zato da imaju svoj mir i da ih može ova sestra i samo njih negovati. Cilj te sobe svakako nije bila njihova nekakva izolacija, jer ono što se dogodilo kasnije pokazuje to. A to je da je soba u kojoj su oni ležali granatirana, razbijena, oni su bili izvedeni iz sobe, na svu sreću napad na njihovu sobu se ponovio. Dakle, opet nekavi projektil je pao u tu istu sobu i hvala Bogu da nisu bili tamo. Sve ostalo vreme do pada Vukovara oni su ležali među svim ostalim ranjenicima, pušili iste cigarete i njegovni kao i svi drugi. Na žalost u lošijem konforu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li je nakon ovih bombardovanja za to što se dogodilo optužen nekakav srpski lobi iz bolnice?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa nije bio optužen, ali čujte, svako od nas je mogao sumnjati u to ako na isto mjesto padne granata postoji neko ko kaže baci tamo i baci ovamo. Dakle, to nije jedino mjesto na koje je više puta granata pala.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A ko je po tim sumnjama predstavljao taj srpski lobi u bolnici?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Šta, šta, ne razumem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U sumnjama koje ste sada izneli ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Da?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ko je predstavljao taj srpski lobi u bolnici?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja mislim da srpskog lobija nije bilo. Bilo je samo djelatnika srpske nacionalnosti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, te sumnje su bile pogrešne?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne mogu rjeći da su bile, ali pazite oni nisu bili organizirani, mi smo sada Srbi, organiziramo se i javljamo. To je mogao svaki pojedinac javiti na svoju ruku, mogao je biti čak i Hrvat, pa da je javio to, ne znači da je neko, ja mogu to sumnjati, ali to ne mogu dokazati.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato ime vojnika Destina Slavomira i Biber Milana koji su u bolnicu primljeni 25. avgusta?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja ne tvrdim da takva imena nisu bila i nisu primljena, ali ne možete očekivati da se zaista setim ime na ta i ta i tko i tako, je l'? Ja ne tvrdim da oni nisu bili među ranjenicima.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pa da li nam možete reći koliko je bilo pripadnika JNA ranjenih primljenih u Vukovarsku bolnicu od avgusta do novembra?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne. Ne mogu vam točan broj reći. Mogu se sjetiti ranjenika koji su duže ležali, pa evo na primer ovi što su bili, ove trojice, jer se s njima više komuniciralo, oni koji su ležali po jedan dan, to je vrlo teško, a ja osobno nisam imala evidenciju, posebno JNA. Niti mislim da je neko drugi imao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam možete reći, ti vojnici koji su ležali jedan dan, šta je nadalje s njima bilo? Kakva je bila praksa?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa pretpostavljam da pitate za ove ranjene 25? Dakle, ranjenici koji su u to vrijeme primani mogli su biti evakuirani ili da je došla vojska po njih ili da su odveženi u vinkovačku bolnicu ili bilo koju drugu ako su ozljede to zahtjevale.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ili u Zagreb?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa tako daleko ne, verovatno, ali u najbližu bolnicu. Dakle, ona druga bolnica u koju bi stigli bi eventualno ocijenila šta dalje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Čekam da se završi prevod, zato pravim pauzu.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Da, da, čujem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato ime vojnika Tureka Nedeljka?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dobro, ne sećate se vojnika, hajde samo da vas pitam oko ovih vojnika kojih se sećate Jović Saše ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Mogu ja postaviti pitanje? Ko može od nekog očekivati da pamti imena tako dobro, a s druge strane, ja mogu upamtiti ime osobe koju sam ja prije znala, dakle njega mogu dobro pamtit, a osobu koju prvi put vidim, prvi put se susrećem s njegovim imenom, vrlo je teško pamtit tako dugo vremena. Bez obzira o kome se radi. Civil, Zbor narodne garde, JNA i tako dalje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja samo pokušavam da saznam šta znate ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa evo, ja ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ne teram vas da se setite ono čega ne možete da se setite. Međutim interesuje me vojnik koga se sećate, znači Jović Saša, da li, da li znate

...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Da, slušam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je njega isključivo lečio doktor Njavro?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne samo njega nego i svu trojicu. Zato što su ležali u istoj sobi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ko je odredio doktor Njavra da leči ovu trojicu? Da li znate?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne. I šta bi tu bilo loše što ih je on lječio? Ja pitam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Nisam rekao da je ništa loše, samo pitam. A da li vam je poznato ime Stanković Branka?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A Jakovljević Tome, pacijenta vaše bolnice?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa Jakovljević Tomu znam iz ranijeg vremena, jer je bio naš gipsar godinama i godinama smo zajedno radili.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam možete reći šta se sa njim dogodilo, da li znate?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: On je bio ranjen u nogu i mislim da je napravljena amputacija, ne znam koje noge, negdje oko skočnog zgloba i po sanaciji rane, on je s obzirom na to da on više nije trebao bolnički tretman, prebačen je u našu, rekla bi pomoćnu bolnicu odnosno bolnicu za ranjenike koji ne moraju imati intenzivnu njegu, prebačen je u "Borovo-komerc".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je on još uvek živ, da li znate?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne znam to.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hoćete mi reći ko je upravljao tom bolnicom u "Borovo-komercu"?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Bilo je tamo naših lječnika, ko je upravljao i brinuo o hrani ne znam, to ne znam, ali mi smo imali tamo našu ekipu lječnika, bio je jedan ortoped i nekoliko lječnika drugih specijalnosti nevezanih za kirurgiju, ali bilo je i sestara i tako dalje, dakle mogli su vršiti previjanja, davati terapiju i tako dalje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste nam da nakon 17. novembra novi pacijenti su pretali da pristižu u bolnicu. A da li su u bolnicu počeli da pristižu civili i pripadnici MUP-a i ZNG-e? I to u velikom broju.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Civili u velikom broju.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A pripadnici MUP-a i ZNG-e?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: ZNG-e ne znam, a pripadnici MUP-a su došli jer im je zgrada izgorela. Zgrada im je bila bombardirana, izgorila je i neki od njih su morali doći u bolnicu, jer su bili čak i ranjeni. Odnosno kao ranjeni su ležali u MUP-u.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kada su ova lica iz MUP-a došla u bolnicu što se tiče policije?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne mogu vam točan datum reći, možda je to bio 17, 16, 18, ne mogu vam reći, to ne znam. Ne znam čak ni točno koliko ih je došlo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A niste videli ni jednog pripadnika ZNG-e u uniformi da je došao u bolnicu?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Da bi došao, evo ja posebno došao, da bi došao u bolnicu. Nisam to vidjela. Jer ne znam šta bi radio u uniformi u bolnici.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recimo da je hteo da se presvuče, da li znate da su se neki pripadnici ZNG-e u bolnici presvlačili?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne znam za pripadnike ZNG-e, ali znam za pripadnike iz postave čuvara.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Šta su oni oblačili kada su se presvlačili?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Svoja civilna odjela ili odjela, ja ne znam odakle im odjela, ali svakako odijela. Ili trenerke ili bilo šta je imao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li su neka od ovih lica koja su pristigla 17. novembra oblačili bele mantile?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Teško mi je vjerovati da jesu, ne mogu rjeći, bele mantile su oblačile osobe koje su određene za transport, kao što sam rekla, za transport ranjenika. Da li je neki pristigli obukao to, ja ne mogu znati. U onakvoj masi svjeta pogoditi ko je obukao mantil bjeli, to bi bilo jako teško rjeći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li su oni bili u mogućnosti da nose ranjene?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ako ih je neko odredio za to.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Znači moguće je da su bili određeni za to, jer su bili sposobni?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Mimo mog saznanja.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste ikada bili mišljenja da su nekada lica koja su obukla bele mantile da ih je to koštalo života. Da li ste nekome izneli ovakvu tvrdnju?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne mogu se sjetiti. Ne znam da li bi tako nešto mogla tvrditi, ali isto je to moguće.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Zbog čega bi uopšte mogli tako da mislite?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Zašto bih mogla misliti. Mogu vam reći?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, izvolite.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Zato što sam pročitala. Članak doktora Ivankovića u kojem jasno i glasno kaže: "Kada je zdravstveno osoblje ušlo u gipsaonicu, tada se tek vidjelo ko je ko". To je njegova izjava. Dakle, ja je koristim da je ipak možda nekog koštala glave. Ali prije toga, prije ovakve izjave nije mi to palo na pamet.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li imate saznanja da su neki od ovih pridošlih lica su se pretvarali u ranjenike tako što si na sebe stavljali zavoj, gips?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Niko sam sebe ne može pretvoriti u ranjenika, da se razumjemo. U ranjenika ga može pretvoriti neko ko ga pogleda i ko mu napiše dijagnozu. Dakle, ne može ni sam sebi staviti gips, ni napisati si nalaz. Znači mora postojati početak i kraj, znači on mora imati papir koji dokazuje... ako nema papir, dakakao da nije ranjenik. Ali ako je u bolnici znači mora imati i papir.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospođo Kolesar. Da li vam je poznato ime Josip Bradarić?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Jeste, naravno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Spominjali ste ga?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U svom iskazu. Da li je on bio pripadnik MUP-a?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne bih znala reći. Ja mislim da je on i prije rata radio u policiji, ali ne bi to, ne mogu tvrditi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li znate da je on od strane medicinskih radnika zarezan i zašiven da bi izgledalo kao da je ranjenik?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne. Ja sam jako zadovoljna bila. Moj osobni dojam je bio da je doktor Ivezić između ostalog imao zadatak i provjeravati da li je neko ranjen ili nije i jako sam zadovoljna bila da prva osoba koju je vidio je imao i ranu i povređeno oko i tumačenje doktorice koja je odmotavala tu ruku. Dakle, ja ne mogu ništa o tome pričati nego ono šta sam vidjela. A neko, ako je napravio ranu zna to, ja to ne znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li ste istražitelju Tužilaštva, kada ste davali izjavu u junu 1995. godine rekli da vas je bio strah šta će se desiti, ako Josip nije zaista ranjen?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa naravno da me bilo strah. Prvi ranjenik, pretpostavljam da je sada kontrola, zamislite ja ga dovede, a on kaže ja nemam zavoj, nemam ništa. Ali sam bila itekako zadovoljna kad znam da on to sve ima. I kad sam to vidjela.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Možete li nam reći odakle vam pomisao da on možda nije ranjen? A vodi se kao ranjenik.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne radi se o gospodinu Bradariću, radi se upravo o priči, o priči, opet o priči, neko želi biti ranjenik, je l'? Pa povodim se tom pričom da neko želi biti ranjenik, a ako nađemo nalaz i ranu, ja sam jako zadovoljna.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja bih zamolio časni Sud ako možemo za trenutak da pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

SVEDOKINJA KOLESAR: On je jedan od lječnika koji je pravio spiskove. A on je dostupan i može biti pozvan i kazati šta je radio.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Da li vam je poznato da je Miroslav Kosir skinuo uniformu MUP-a obukao se u civilnu i otišao 19. novembra?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Jeste. Miroslav Košir je moj susjed i danas, on je prošao, mogu reći? On se skinuo, bio je isto tako straža u bolnici bez naoružanja, njegova porodica je ušla sa civilima u bolnicu, on je se presvukao u civil, s njima je izašao, dakako da je prošao srpski logor, nije baš odmah došao kući, ali je živ.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li je to ona evakuacija koju je zapravo organizovala i izvela Zdenka Zgonjanin?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Jeste. Je.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste istražiteljima haškog Tužilaštva kada su vas pitali na temu ranjenih rekli da se tada u bolnici nije moglo reći ko je ranjen, a ko se samo pretvara?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Možda sam rekla, ali ja se ne sećam takve izjave. Teško je sada reproducirati šta se onda reklo i iz kojeg konteksta je to izvučeno. Svakako svaki ranjenik je za ovaj popis o kojem smo pričali morao biti, morao imati nalaz, dakle ni jedan lječnik ga nije ni na kakav popis mogao staviti, a da on nije bio ranjenik. A lječnik je onda mogao ustanoviti idući po bolnici od ranjenika do ranjenika šta se zapravo događa, da li su svi oni ranjeni ili ne. Mi ostali smo samo mogli čuti priče o ovome ili onome.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je pukovnik Ivezić zapravo došao sa tom listom o kojoj ste govorili da proveri sumnje da neka lica nisu ranjena?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: To bih ja jako volela znati šta je doktor Ivezić, kakav je zadatak imao, da li je bila provjera istinitosti ranjenika i ako je bila, i one ranjenike koje je provjerio i vidio da su ranjenici, ja bih jako volila znati šta je s njima i ako je on znao šta će se s njima dogoditi, koji je to lječnik.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hoćete li nam reći da li vam nešto znači ime Čović Josip, pripadnik ZNG-e?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Čović Josip?. Ne mogu vam kazati to. Ne znam to.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ali da li vam nešto znači ime Karlović Vilim?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, da zaključimo. Vi ne tvrdite da ovakvog presvlačenja pripadnika MUP-a i ZNG-e u bolnici nije bilo nego da vi to ne znate?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja o Zengama, ja ZNG-e ne znam da su se presvlačile, a s obzirom da sam bila, da mi je radilište bilo blizu osoba koje su bile u policijskoj uniformi bez oružja i čuvala na primer vrata doktorice Bosanac i ulazna vrata, hitni ulaz, to su radili bez naoružanja i naravno da sam njih vidila u civilu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li su vam poznata imena Emil Čakalić, Muklarić Mladen, da li su oni bili pacijenti bolnice?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Čakalić Emila ja poznam od ranije, on je bio naš laborant jedno vrijeme, a posle je bio sanitarni inspektor. Ni među civilima, ni među ranjenicima ja ga ni jednog dana nisam vidila. Ne mogu vam reći, on je mogao biti u bolnici, ali ne znači da smo se morali vidjeti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je on bio na spisku ranjenih koji ste vi prekućavali?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne mogu se toga sjetiti, ne mogu, to bi se morao vidjeti spisak, pa da ja to potvrdim.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Za zapisnik samo, s obzirom da nije ušlo, govorio sam o Čakalić Emilu.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: A i bez obzira na to da je on bio sanitarni inspektor, pa onda je on isto morao imati, ako je bio ranjen, nekaki nalaz. Nije ni on mogao reći, ja sam ranjen.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Nije on bio ranjen, ja vas pitam da li znate da li je bio ranjen?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne, ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je svaki lekar ponaosob odgovarao za spiskove koje je sastavljao za evakuaciju?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa ja vjerujem da je morao biti odgovoran za to.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ti spiskovi se nisu nakon toga sravnjivali odnosno utvrđivalo da li su tačni ili nisu tačni?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: S kim bi se sravnjivali? Ako je jedan liječnik prošao jednu grupu ranjenika to na njegovu savjest ide. To jedino da sad druga grupa liječnika ide, pa da provjerava to.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Imali ste da je evakuacija zakazana za 19. novembar 1991. godine te da je odložena za jedan dan. Da li imate saznanja da je evakuacija odložena da bi vojska sklonila mine kod Zidina?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja ne znam ni gdje su Zidine, moram vam reći. Pa jedino da mi kažete gdje su Zidine, pa da mi ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Između Marinaca i Nuštra.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne, ne znam uopšte da postoji nešto tako tamo. Vjerovatno je to topografska neka oznaka koju ja ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Na putu prema Vinkovcima.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Može biti, ali ja svaki dan skoro idem u Vinkovce, ali... danas ne znam, evo zainteresiraću se da vidim gdje su Zidine.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je jedan konvoj koji je pre podne krenuo prema Vinkovcima vraćen u Vukovar i na kraju otišao u Sremsku

Mitrovicu, jer je sa hrvatske strane otvorena vatra na ovaj konvoj koji je bio u pratnji Posmatračke misije? Da li imate takva saznanja?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Kad je on, taj konvoj... 20?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: 20, jeste.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Konvoj čega, ranjenika?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ne, konvoj civila.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Civila?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Iz grada Vukovara, da.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Krenuo ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Iz bolnice, da.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja ne znam da je tamo neki konvoj krenuo osim po priči da je bilo, vojnička vozila JNA, pa su krenuli prema Bogdanovcima i vratili se ponovo u bolnicu. Ja takvu priču znam, ne znam dalje, ne znam dalje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: U konvoju nisam bila i ne znam, ne mogu vam reći. Ali priča se da si bili ranjenici, naši djelatnici, da su došli do ne znam gdje, vratili se ponovo u bolnicu iz bolnice krenuli ponovo za Mitrovicu. Detalje možete pitati osobe koje su bile u tom konvoju.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Znete li ko je bio u tom konvoju?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Evo, ja mogu vam reći, znam osobu, Štefan Biro je bio, a ko su osatli bili, ne mogu vam reći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Da li vam je poznato da je popodne 19. novembra 1991. godine u bolnicu stigla hrana i voda koju je poslala JNA?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne. Ne znam ni gdje je bila postavljena. Ne znam nisam nikoga vidjela ni čula da je išao po tu hranu i vodu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je pre 18. novembra celokupno komandno rukovodstvo Vukovara napustilo Vukovar?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je gospodin Borković, zvani Mladi Jastreb presekao telefonske veze bolnice sa spoljnim svetom i da je to isto uradio i sa MUP-om?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne mogu vam to reći. To ne znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Govorili ste nam malopre o ove tri sveske koje sam pomenuo, o upisnicima koje ste vi spomenuli. Da li je osim ovih podataka još negde vođena evidencija?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Evidenciju o umrlima u bolnici vodio je djelatnik, inspektor policije Hegeđuš Tomislav. On je imao zadatak da dok smo mogli sahranjivati umrle ili poginule, dok su se sahranjivali na starom bolničkom groblju ili na satdionu, on je zapravo vodio evidenciju tih pokopanih s tim da bi, na primer ja sam sad, znam da je neko od mojih koje ja poznam tamo sahranjen ...

TUŽITELJKA TUMA: Časni Sude, izvinjavam se, ali moram da vas prekinem.

SUDIJA PARKER: Izvolite.

TUŽITELJKA TUMA: Svedokinja je ovde navela ime jednog svedoka... Samo trenutak, molim vas. Izvinjavam se, povlačim to, nastavite.

SUDIJA PARKER: Pretpostavljam da ste bili zabrinuti da je možda pomenula zaštićenog svedoka. Izvinjavam se, gospodine Vasiću, nastavite.

SVEDOKINJA KOLESAR: Osoba koju spominjem na žalost do danas nije pronađena. Ne zna se da li je ubijena, svakako identificirana nije. Dakle, gospodin inspektor je imao zadatak da vodi evidenciju sahranjenih. Dakle, ako sam ja imala nekog poznatog koji je sahranjen na tom području ja sam morala zapamtiti broj pod kojim je sahranjen da bi kasnije, u normalnim uvjetima se znalo, to je osoba ta i ta, upisana pod tim i tim brojem. To je sve tako odrađeno dobro i u redu dok su takve mogućnosti postojale. No, nije se moglo, zbog silnih napada na to područje sahranjivati više niti je tamo bilo više prostora. Dakle, izabrano je bliže mjesto, izabrano je mjesto Lučke kapetanije koje graniči sa rječkom Dunav, čije dvorište graniči sa rijekom Dunav, tamo smo pokušali sahranjivati umrle, poginule, no međutim stradalo je, smrtno je stradalo dvije ili tri osobe i to se moralo prekinuti. Jer bi bilo nelogično. Dakle, umrle ili poginule osobe ostavljale su se u haustor Lučke kapetanije. To je preko puta zgrade bolnice. Jer na žalost u to vrijeme, zadnjih par dana prije pada Vukovara se drugačije nije moglo postupiti. A druga evidencija je vođena od strane drugog inspektora koji je takođe vodio, verovatno za potrebe policije, ja to, ne ulazim u njihov posao. Isto tako evidenciju ranjenih s tim da je kod prijema na primer, ranjenog pripadnika Zbora narodne garde ili ranjenog pripadnika policije, ako je imao naoružanje on zapisnički preuzimao njegove stvari i tako nas civile oslobodio od još jedne brige šta ćemo s tim. Dakle, on kao inspektor policije je morao brinuti o tome. Gospodin inspektor takođe nije živ, ne znam da li je identificiran.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A dokumentacija o kojoj govorimo, jeste li nju poneli sa sobom ili je ona ostala u bolnici?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Sve je ostalo u bolnici.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Da li nam možete reći da li je gospođa Vesna Bosanac osim što je bila ravnatelj bolnice i predsjednik Stožera ili Kriznog štaba bolnice, da li je bila i član Kriznog štaba odbrane Vukovara?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: To vam ne mogu reći, to ne znam. Mislim da je naš doktor Ivica Matoš bio član. To opet iz njegovih riječi znam, jer nam je recimo prenosio odredbe, treba spremi spremište, ovo, ono, je li bolnica spremna i tako dalje. On kao član Općinskog stožera. A za doktoricu Bosanac, ona je kao ravnatelj predsjedavala Stožeru. Nije ona posebno izabrana za predsjednika Stožera nego je njeno radno mjesto to govorilo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je ona obavještavala Stožer o sadržini apela koje je slala?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Takva saznanja ja nemam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Zar nisu ti apeli išli u ime Kriznog štaba bolnice?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Njih je potpisivala doktorica Bosanac.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je doktor Jure Njavro imao ekskluzivno pravo da operiše ranjene pripadnike ZNG-e?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste s time upoznati?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ako je ekskluzivno pravo, mislim da nije postojalo. On je imenovan za glavnog kirurga, ali ekskluzivno pravo da on operira, teško je vjerovati da je imao. Operirali su svi podjednako, jedino je možda on određivao ekipu koje će raditi. Pa ti ćeš operirati ovoga, ja ću onoga i tako dalje. Ali da je baš uzimao pravo da samo on operira nekoga, a drugi ne, to ne vjerujem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A ko je njega odredio da bude ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Glavni kirurg?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Glavni ratni hirurg?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ravnateljica.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se s nekim pre toga konsultovala, da li znate?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: To mi je, ne mogu ja to reći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam nešto znači prezime Čučković? Koji je bio radnik bolnice?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Bilo je više Čučkovića radnika. Dakle, cijelo vreme rata, odnosno okupacije Vukovara u našoj gipsaoni radio je Đuro Čučković, gipsar, a njegov sin Duško Čučković bio je vozač u bolnici. 19. novembra sestre koje su boravile na prizemlju bolnice, čiji je prozor gledao prema dvorištu su me pozvale i tako malo smo virile kroz prozor da tako kažem, i prepoznali smo Duška Čučkovića, bio je u maskirnoj uniformi i prekopavao je, upravo drugim rječima preko smeća. Šta je on tamo tražio, to je njegov problem. Nisam vidjela da je ušao u zgradu bolnice iako mu je otac radio u Kirurškoj ambulanti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da su na smetlištu nađene uniforme ZNG i oružje ...

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Pa mogle su biti nađene... Ne, za oružje ne znam, ali mogle su biti uniforme svih, a mogle su biti civilne. Jer čujte, nešto prljavo i krvavo držati u krugu bolnice bilo bi, ne bi bilo u redu. Dakle, negdje su se morale bacati. E sad šta je bilo, je l' bilo jednih, drugih i trećih, četvrti to, ja nisam prekopavala smeće.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mogu li da zamolim časni Sud da opet, samo za trenutak pređemo na privatnu sednicu. Imam još dva pitanja za svedoka.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude na otvorenoj smo sednici.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja bih svedoku samo postavio pitanje u vezi izjave koju je dala istražiteljima Tužilaštva i zamolio bih sudskog službenika ako može *hard-copy* da podeli stranama, a ovaj dokument je inače zaveden u elektronskoj bazi podataka pod, engleska verzija 2D010048 i BHS verzija 2D010036, pa bih zamolio časni Sud, ako možemo da prikazemo ovaj dokument na ekranu. Gospođu Kolesar da li ste dobili primerak?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li možete da pogledate englesku verziju izjave i da vidite da li se vaš potpis nalazi na dnu svake strane.

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja pred sobom imam hrvatsku verziju i na njoj nema nikakvog potpisa.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: To je zato što je engleska verzija original. Sad samo trenutak, molim vas. Moramo malo sačekati. Gospođo, možete li pogledati na ekranu?
SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Na ekranu nema.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ništa, moramo malo sačekati. Hvala.

SUDIJA PARKER: Ako sam dobro shvatio gospodine Vasiću, verzije i na engleskom i na BHS-u predate su svedokinji, međutim sada na ekranu imamo verziju na engleskom, a imali smo tehnički problem uključivanja ekrana ispred svedokinje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja ću morati da pitam časni Sude, svedokinju da li ona vidi na ekranu verziju na engleskom?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Ja vidim verziju na engleskom i ako bi ovo "BK" bio moj potpis, ako bi moglo biti, a ne bi ni moralo biti da je tako, jer to bi morali sada grafologa uzeti, ali zašto je to BK, iz kojih je to razloga samo skraćunica, to je meni teško reći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja bih zamolio, ja bih zamolio da se na ekranu pokaže broj 2D001056, to je poslednja strana tog dokumenta, na njoj ćete moći videti vaš kompletan potpis. Ako je vaš. Da li vidite gospođu Kolesar?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Je. Tu gore je moj potpis.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da li je to izjava koju ste dali istražiteljima haškog Tužilaštva 19. i 20. juna 1994. godine?

SVEDOKINJA KOLESAR – ODGOVOR: Najvjerojatnije jeste.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala. Časni Sude, ja nemam pitanja više za svedoka. Predlažem da se ova izjava uvrsti u dokaze ovog Predmeta.

SUDIJA PARKER: Na osnovu čega želite da se uvrsti ova izjava gospodine Vasiću?

ADVOKAT VASIĆ: Zbog toga, časni Sude što sam svedoka u toku unakrsnog ispitivanja pitao na više tema koje se nalaze u ovoj izjavi i ona se o tome izjašnjava da drugi način nego što u toj izjavi stoji. A ja sam joj tada rekao da citiram njenu izjavu.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, bojim se da nećete moći da sednete barem za sada, jer prikladna procedura u skladu sa sudskom praksom ovog Suda bila bi da ako je svedokinja nešto rekla šta se po vama razlikuje od onoga šta je rekla u izjavi da joj pokažete deo izjave i zatim da zatražite njen komentar o toj razlici. I učinite to u pogledu svake značajne razlike na koju želite da skrenete pažnju Pretresnog veća. I kao što je Žalbeno veće već reklo na taj način će da postoji zapisnik vašeg unakrsnog ispitivanja gde će se videti svaka razlika koju ste identifikovali između sadašnjeg

svedočenja i prethodne izjave. Što znači da sve strane i Pretresno veće će imati zapisnik o svim razlikama kada dođemo do krajnjih stadijuma procesa i kad budemo razmatrali sva ta pitanja. I kao što je Žalbeno veće reklo, obično sama izjava se ne uvodi kao dokaz. Dakle, bitno je da vi identifikujete sve pojedine elemente razlika. Žao mi je, ali ako hoćete to da učinite znači da ćete morati da se pozabavite tim konkretnim delovima izjave. I nadam se da će svi zastupnici primiti to k znanju tako da ako žele na taj način da postupaju sa ovom izjavom ili sa nekom drugom izjavom, da će slediti tu prikladnu proceduru. Da li ste spremni da to uradite? Ako hoćete sada, možete gospodine Vasiću ili možda više volite da sutra ujutro, odnosno radije sutra poslepodne to učinite. Ne znam da li ste spremni sada da to učinite, ja ne bih hteo da ...

ADVOKAT VASIĆ: Je li možemo to učiniti sutra popodne s obzirom na vreme koje nam je ostalo na raspolaganju?

SUDIJA PARKER: U redu. Mislim da će vam to omogućiti da se bolje pripremite tako da ćemo u krajnjoj liniji da uštedimo na vremenu. Moramo da završimo sa radom sada, nekoliko minuta ranije međutim mislim da je to u cilju da na kraju uštedimo na vremenu. Gospođo Kolesar, bojim se da ću morati da vas zamolim da se vratite sutra poslepodne, da nastavite sa svedočenjem. Počecemo sutra sa radom u 14.15.

